

M A R I A M P E T R O S J A N O V Á

DŮM,
VE KTERÉM...

SMEČKA ZE ČTVRTÉHO POKOJE

FRAGMENT

Dům, ve kterém... Smečka ze čtvrtého pokoje

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

Mariam Petrosjanová
Dům, ve kterém... Smečka ze čtvrtého pokoje – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

DŮM, VE KTERÉM...

Kniha první

SMEČKA ZE ČTVRTÉHO POKOJE

Mariam Petrosjanová

FRAGMENT

*D*ům stojí na kraji města. Na místě, kterému se říká Hřebeny. Dlouhé paneláky jsou seřazeny v zubatých řadách a oddělují je od sebe čtvercové betonové dvory, předpokládána místa her mladých „hřebenářů“. Zuby jsou bílé, mají spoustu očí a jsou si navzájem podobné. Tam, kde ještě nevyrostly, se nacházejí ohrazené proluky. Ztrouchnivělé zbytky zbořených domů, doupata krys a toulavých psů, to všechno je pro mladé „hřebenáře“ daleko zajímavější než jejich vlastní dvory – ony mezery mezi zuby.

Na neutrálním území mezi dvěma světy – zuby a prolukami – stojí Dům. Říká se mu Šedý. Je starý a věkově má blíž k prolukám, mohylám jeho vrstevníků. Je osamělý – ostatní domy se ho straní – a není podobný zubu, protože se nenatahuje vzhůru. Je dvoupatrový, průčelí má natočené směrem k silnici a jeho dvůr ve tvaru protáhlého obdélníku je ohrazený pletivem. Kdysi býval bílý. Dnes je zepředu šedivý a zevnitř, ze strany dvora, žlutý. Trčí z něho antény a dráty, drolí se z něj křída a jeho praskliny nařikají. Tisknou se k němu garáže a přístavby, popelnice a psí boudy. To vše ze strany dvora. Fasáda je holá a pochmurná, jak se na fasádu sluší.

Místní nemají Šedý dům v lásce. Nikdo to sice neřekne nahlas, ale obyvatelé Hřebenů by dali přednost tomu, kdyby ho neměli nablízku. Vlastně by byli nejraději, kdyby vůbec neexistoval.

KUŘÁK

Některé výhody sportovní obuvi

Všechno to začalo červenými teniskami. Našel jsem je na dně tašky. Taška na osobní věci – tak se jí říká. Jenomže v ní žádné osobní věci nejsou. Pár vaflových ručníků, kupka kapesníků a špinavé prádlo. To samé jako u všech ostatních. Všechny tašky, ručníky, ponožky a trenýrky jsou stejné, aby se nikdo necítil ukřivděně.

Tenisky jsem našel náhodou, dávno jsem na ně už zapomněl. Byl to starý dárek, ani si nevzpomínám od koho, ještě z minulého života. Byly zářivě červené a zabalené do lesklého sáčku, podrážky měly pruhované jako lízátko. Roztrhl jsem balení, pohladil rudé tkaničky a rychle se přezul. Nohy najednou vypadaly zvláště. Tak nějak nezvykle schopné chůze. Už jsem pomalu zapomněl, že takové dokážou být.

Ještě ten samý den si mě Džin po vyučování zavolal stranou a řekl, že se mu nelíbí, jak se chovám. Ukázal na tenisky a nařídil mi, ať si je sundám. Nemělo cenu se ptát proč, ale já se přesto zeptal.

„Přitahují pozornost,“ řekl.

Takové vysvětlení je pro Džina naprosto normální.

„A co má být?“ zeptal jsem se. „Jen ať přitahují.“

Nic na to neřekl. Upravil si šňůrku na brýlích, usmál se a odjel. Večer jsem dostal vzkaz. Jen dvě slova: „Projednávání obuvi.“ A došlo mi, že jsem si naběhl.

Když jsem si na tvářích holil chmýří, pořezal jsem se a rozbil jsem sklenici na zubní kartáčky. Odraz, který na mě hleděl ze zrcadla, vypadal k smrti vyděšeně, i když ve skutečnosti jsem se skoro nebál. Totiž samozřejmě, že jsem se bál, ale zároveň mi to bylo všechno fuk. Dokonce jsem si ani nezul tenisky.

Schůze se konala v učebně. Na tabuli bylo napsáno: „Projednávání obuvi.“ Byla to komedie a cvokárna; do smíchu mi ale nebylo – už jsem byl unavený ze všech těch her a chytrolínů i z tohoto místa. Tolik unavený, že jsem se téměř odnaučil smát.

Posadili mě k tabuli, aby všichni dobře viděli na předmět jednání. Nalevo u stolu seděl Džin a cumlal propisku. Napravo Dlouhý plejtvák s rachotem proháněl kuličku chodbičkami plastového bludiště, dokud ho nezarazily odsuzující pohledy.

„Kdo chce něco říct?“ zeptal se Džin.

Mluvit chtěl skoro každý. Jako první dostal slovo Sup. Nejspíš proto, aby ho měli co nejdřív z krku.

Dozvěděl jsem se, že každý člověk, který se k sobě snaží přitáhnout pozornost, je člověk samolibý a špatný, schopný čehokoli; myslí si o sobě bůhvíco, i když ve skutečnosti je pouhopouhá nula. Vrána s pavími pery. Nebo něco takového. Sup přednesl bajku o vráně. Pak báseň o oslovi, který spadl do jezera a z vlastní hlouposti se utopil. Potom chtěl ještě na stejné téma něco zazpívat, ale nikdo ho už neposlouchal. Sup se urazil, rozbřečel se a zmlknul. Poděkovali mu, podali kapesník, schovali ho za učebnici a předali slovo Ghúlovi.

Ghúla bylo sotva slyšet, hlavu měl sklopenou, jako kdyby četl text z povrchu stolu, třebaže na něm kromě podrá-

pané umělohmotné desky vůbec nic nebylo. Bílá ofina mu lezla do očí, a tak si ji musel neustále upravovat nasliněnou špičkou prstu. Prst sice držel bezbarvé vlasy na čele, ale jakmile ho dal pryč, neposlušný pramen hned zase sklouzl zpátky do očí. Kdo se chtěl na Ghúla dívat dlouho, musel mít nervy z oceli. Proto jsem se na něj nedíval. Z mých nervů už beztak zbývaly jenom cáry, tak nač je zbytečně trýznit.

„K čemu se snaží projednávány přitáhnout pozornost? Mohlo by se zdát, že ke své obuvi. Ale ve skutečnosti to tak není. Prostřednictvím obuvi přitahuje pozornost ke svým nohám. Staví tedy na odiv svůj nedostatek, neustále ho svému okolí strká pod nos. Tím jako kdyby zdůrazňoval naše společné neštěstí, aniž by bral v úvahu nás a náš názor. V jistém smyslu se nám vysmívá...“

Rýpal se v tom ještě hodně dlouho. Prst mu rejdl nahoru a dolů po kořenu nosu, bělma se mu podlévala krví. Znal jsem nazpaměť všechno, co může říct – všechno, co se v takových případech obvykle říkává. Všechna slova, která z Ghúla vypadávala, byla stejně bezbarvá a přeschlá jako on sám, jako jeho prst i nehet na tomhle prstu.

Potom mluvil Křeček. Říkal zhruba totéž a neméně nezáživně. Potom Chrocht, Kvík a Kník, trojčata s prasečími přezdívkami. Mluvili současně a navzájem si skákali do řeči; zrovna na ně jsem se ale díval s velkým zájmem, protože jsem nečekal, že se budou projednávání účastnit. Nejspíš se jim nelíbilo, jak se na ně dívám, anebo možná dostali trému, takže to bylo ještě horší, ale každopádně jsem to právě od nich schytral nejvíc. Připomněli můj zvyk ohýbat stránky knih (knihy přitom nečtu jenom já), že jsem ne-

odevzdal své kapesníky do společného fondu (třebaže nos neroste jenom mně), že jsem ve vaně déle, než je dovoleno (dvacet osm minut místo dvaceti), že za jízdy drcám koly (A kola je třeba šetřit!), a nakonec se dostali k tomu hlavnímu – a to, že kouřím. Samozřejmě, pokud lze za kuřáka označit člověka, který si zapálí jednou za tři dny.

Ptali se mě, jestli vím, jak moc nikotin škodí lidem v mém okolí. Samozřejmě, že jsem to věděl. A nejenom, že jsem to věděl, ale klidně bych mohl na tohle téma sám přednášet, neboť během půlroku jsem musel přelouskat tolik brožur, článků a výroků o škodlivosti kouření, že by to vystačilo na dvacet lidí, a ještě by zbylo dost do zásoby. Vyprávěli mi o rakovině plic. Potom o rakovině jako takové. Potom o kardiovaskulárních onemocněních. A potom ještě o nějakých příšerných chorobách, ale to už jsem je neposlouchal. O takových věcech dokázali mluvit celé hodiny. Zděšeně a rozechvěle, ale s očima planoucíma rozrušením – jako vrásčité drbny, probírající vraždy a nešťastné náhody, a u toho slintající blahem. Upravení hoši v čistých košilích, seriózní a pozitivní. Pod jejich tvářemi se ukrývaly stařecké, jedem rozleptané obličejce. Nebylo to poprvé, co jsem je demaskoval, a tak jsem se už ani nedivil. Zprotivili se mi natolik, že jsem měl sto chutí otrávit nikotinem všechny najednou i každého zvlášť. To však bohužel nešlo. Svou nešťastnou cigaretu – jedinou za tři dny – jsem si dával potají na učitelském záchodě. Na našem ne, chraň Bůh! A pokud jsem tedy někoho trávil, pak jediné šváby, protože nikdo kromě švábů tam nechodil.

Půl hodiny jsem byl slovně kamenován, načež Džin poklepal propiskou na stůl a prohlásil, že projednávání mé

obuvi je u konce. Všichni už mezitím stačili zapomenout, co vlastně projednávají, a tak tahle připomínka přišla navýsost vhod. Všichni přítomní upřeli zrak na moje nešťastné tenisky. Odsuzovali je mlčky a důstojně; dávali najevo opovržení mou infantilností a absencí vkusu. Ale čím déle na ně hleděli, tím byly tenisky zářivější. Ke konci už v učebně zešedlo všechno – kromě nich.

Zrovna jsem se jimi kochal, když mi předali slovo.

A pak... Ani sám nevím, jak k tomu došlo, ale poprvé v životě jsem Bažantům řekl všechno, co jsem si o nich myslel. Řekl jsem, že celá učebna i se všemi přítomnými nestojí za jediný pár takových parádních tenisek. Tohle jsem jim všem řekl. Dokonce i nebohému ustrašenému Křečkovi, dokonce i Třem prasátkům. A skutečně jsem to tak v tu chvíli cítil, protože nesnáším zrádce a zbabělce, a oni všichni byli právě zrádci a zbabělci.

Nejspíš si museli myslet, že mi strachy přeskočilo. Jediný Džin nevypadal překvapeně.

„Tak jsi nám tedy řekl, co si myslíš.“ Otřel si brýle a ukázal na tenisky. „Nakonec vůbec nešlo o ně. Šlo o tebe.“

Plejtváček čekal s křídou v ruce u tabule. Projednávání však bylo u konce. Seděl jsem se zavřenýma očima, dokud všichni neodjeli. A pak ještě dlouho poté, co jsem osaměl. Pomalounku mě opouštěla únava. Udělal jsem něco, co překračovalo všechny meze. Zachoval jsem se jako normální člověk. Přestal jsem se přizpůsobovat ostatním. A ať už to celé dopadne jakkoli, věděl jsem, že toho nikdy nebudu litovat.

Zvedl jsem hlavu a podíval se na tabuli: „Projednávání obuvi. Bod první: arogance. Bod druhý: přitahování po-

zornosti k všeobecnému nedostatku. Bod třetí: přezíravý vztah ke kolektivu. Bod čtvrtý: kouření.“

Plejtvákovvi se povedlo udělat v každém slově přinejmenším dvě chyby. Psát skoro neuměl, ale zato jako jediný ze všech mohl chodit, a tak mu během schůzí vždycky patřilo místo u tabule.

Během následujících dvou dní se se mnou nikdo nebavil. Všichni se tvářili, jako bych byl vzduch. Stalo se ze mě něco na způsob ducha. Třetí den takového života mi Homér oznámil, že mám jet k řediteli.

Vychovatel první skupiny vypadal zhruba tak, jak by vypadali všichni jeho svěřenci, kdyby se z nějakého důvodu nemaskovali za kluky. Jako stařena, přebývající v každém z nich a čekající na další pohřeb. Hniloba, zlaté zuby a do sluhující očka. Ale u něj bylo aspoň všechno vidět na první pohled.

„Už se o tom doslechlo i vedení,“ pronesl s výrazem lékaře, který pacientovi sděluje, že trpí nevléčitelnou nemocí. Potom ještě nějakou dobu vzdychal, kroutil hlavou a lítostivě se na mě díval, až jsem si začal připadat jako rozkládající se nebožtík. Když Homér dosáhl potřebného účinku, s funěním a hekáním se vzdálil.

V ředitelně jsem byl dvakrát. Poprvé hned po příjezdu a podruhé, když jsem musel odevzdat obrázek pro výstavu s pitomým názvem „Má láska ke světu“. Výsledek své třídenní práce jsem pojmenoval „Strom života“. Jen ten, kdo od obrázku o pár kroků podstoupil, mohl vidět, že je „strom“ posetý lebkami a klubky červů. Zblízka vypadali jako hrušky mezi zohýbanými větvemi. V Domě, jak jsem

ostatně očekával, si nikdo ničeho nevšiml. Můj ponurý humor se nejspíš dočkal uznání teprve na výstavě, ale jaké byly reakce návštěvníků, to jsem se už nedozvěděl. A on to vlastně ani nebyl žert. Vše, co jsem mohl sdělit o své lásce ke světu, vypadalo zhruba tak, jak jsem to nakreslil.

Během mé první návštěvy u ředitele se má láska ke světu již hemžila drobnými červíky, třebaže k lebkám jsem tenkrát ještě nedospěl. Ředitelna byla čistá, ale taková nějaká neuspořádaná. Bylo vidět, že to není centrum Domu, to místo, kam se vše soustřeďuje a odkud vše pramení, nýbrž jenom taková strážní budka. V rohu seděla na gauči hadrová panenka v pruhovaných šatičkách s volánky. Velká byla jako tříleté dítě. A všude visely přišpendlené papírky. Na zdech, na závěsech, na opěradle gauče. Nejvíce ze všeho mě však ohromil obrovský hasicí přístroj nad ředitelovým stolem. Přitahoval pozornost do té míry, že se už nešlo pořádně soustředit na samotného ředitele. A ten, kdo seděl pod starožitnou ohnivou vzducholodí, nejspíš přesně s něčím takovým počítal. Návštěvník dokázal myslet jedině na to, aby monstrum nespadlo a nezabilo ředitele přímo před jeho očima. Na nic jiného mu nezbývaly síly. Dobrý způsob, jak být ve skrytu a zároveň na očích.

Ředitel mluvil o politice školy. O jejích metodách. „Dáváme přednost práci s hotovým materiálem.“ Něco na ten způsob. Neposlouchal jsem ho moc pozorně. Kvůli hasicímu přístroji. Hrozně mě znervózňoval. A všechno ostatní taky. Panenka i ty papírky. „Netrpí náhodou ztrátou paměti?“ říkal jsem si. „Proto si musí všechno pořad připomínat. Já teď odjedu, a on si o mně udělá poznámku a přišpendlí ji někam na viditelné místo.“

Pak jsem se do jeho slov přece jen trochu zaposlouchal. Právě se dostal k absolventům. K těm, kteří „mnohého dosáhli“. Byli to lidé na zasklených fotografiích po obou stranách hasicího přístroje. Nezajímaví ublížení jedinci s vyznamenáními a nějakými diplomy, které unyle ukazovali do objektivu. Upřímně řečeno, i fotografie hřbitovů by snad skýtaly veselejší pohled. Vzhledem ke zvláštnostem této školy by možná stálo za to pověsit vedle ostatních alespoň jednu takovou.

Tentokrát bylo všechno jinak. Hasicí přístroj zůstal a papírky se bělaly na všech dostupných i nedostupných plochách, ale ve vybavení ředitelny se něco změnilo. A to něco nemělo co do činění s nábytkem a zmizelou panenkou. Žralok seděl pod hasicím přístrojem a přehraboval se v papírech. Byl seschlý, skvrnitý a huňatý jako pařez obrostlý lišejníkem. Jeho obočí bylo rovněž skvrnité, šedivé a huňaté a jako špinavé rampouchy mu viselo do očí. Měl před sebou desky. Mezi papíry jsem zahlédl svou fotografii a uvědomil si, že v těch deskách jsem já. Mé známky, hodnocení, fotografie z různých let – zkrátka celá část člověka, kterou lze převést na papír. Zčásti jsem ležel uvězněn v lepenkových deskách a zčásti jsem seděl naproti němu. A pokud existoval nějaký rozdíl mezi mým plochým, ležícím já a tím trojrozměrným, sedícím, pak tenhle rozdíl spočíval v červených teniskách. Už to nebyla obuv. Byl jsem to já sám. Má odvaha a mé šílenství, jež během tří dnů poněkud zmatnělo, ale i nadále zůstávalo zářivé a krásné jako oheň.

„Muselo se stát něco hodně vážného, když už tě chlapci nechtějí dál snášet.“ Žralok mi ukázal jakýsi papír. „Tady

mám dopis. Je na něm patnáct podpisů. Jak tomu mám rozumět?“

Pokrčil jsem rameny. Ať si tomu rozumí, jak chce. Přece mu nezačnu vyprávět o teniskách. Bylo by to směšné.

„Vaše skupina je vzorová...“

Skvrnité rampouchy zplihly a zakryly mu oči.

„Mám tuhle skupinu opravdu moc rád. A nemohu chlapce odmítnout, tím spíš, že mě o něco takového prosí vůbec poprvé. Co mi na to řekneš?“

Chtěl jsem říct, že budu šťastný, když se jich zbavím, ale místo toho jsem jenom mlčel. Co znamená můj názor oproti názoru patnácti Žralokových oblíbenců? Namísto protestů a vysvětlování jsem si nenápadně prohlížel ředitelnu.

Fotografie těch, kteří „mnohého dosáhli“, vypadaly dokonce ještě odporněji, než jsem si je pamatoval. Představil jsem si mezi nimi vlastní zestárlý odulý ksicht a v pozadí obrazy – jeden děsivější než druhý. „Když mu bylo třináct, nazvali ho mladým Gigerem.“ Najednou se mi udělalo dočista zle.

„Tak co?“ Žralok mi před obličejem zamával roztaženými prsty. „Usnul jsi? Ptám se, jestli si uvědomuješ, že musím přijmout jistá opatření?“

„Ano, samozřejmě. Je mi to moc líto.“

Bylo to to jediné, co mě napadlo.

„Mně je to také moc líto,“ zavrčel Žralok a zabouchl desky. „Moc líto, že jsi takový tupec a že sis dokázal pokazit vztahy s celou skupinou najednou. Takže si teď dej odjezd a sbal si věci.“

V mém nitru cosi poskočilo nahoru a dolů, asi jako dětská kulička na gumě. „A kam mě pošlete?“

Můj úlek ho velmi potěšil. Chvilku si ho mlčky vychutnával – přesouval různé předměty z místa na místo, hloubavě si prohlížel nehty a pak si zapálil.

„Co myslíš? Samozřejmě, že do jiné skupiny.“

Usmál jsem se. „Děláte si legraci?“

Bylo by jednodušší dát do kterékoli skupiny v Domě koně než někoho z první. Kůň by měl větší šanci se přizpůsobit. Bez ohledu na svou velikost a hnůj. Měl jsem zůstat zticha, ale neudržel jsem se: „Nikdo mě nepřijme. Vždyť jsem Bažant.“

Žralok se doopravdy rozzlobil. Vyplivl cigaretu a bouchl pěstí do stolu.

„To by stačilo! Mám dost těch žvástů! Jaký Bažant? Kdo celou tuhle blbost vymyslel?“

Papíry se pod jeho pěstí rozsypaly, nedopalek spadl mimo popelník.

Tak jsem se vylekal, že jsem v odpověď zařval ještě hlasitěji: „Co já vím, proč nám tak říkájí! Zeptejte se těch, co to vymysleli! Myslíte, že se ty pitomý přezdívky používají snadno? Myslíte, že mi někdo vysvětlil, co znamenají?“

„Neopovažuj se u mě v kabinetu zvyšovat hlas!“ zaječel a naklonil se ke mně přes celý stůl.

Letmo jsem se podíval na hasicí přístroj a hned zase odvrátil zrak.

Přístroj byl na místě.

Žralok si všiml mého pohledu a najednou důvěrně zašeptal: „Nespadne. Drží ho takhle veliké čepy.“ A ukázal mi svůj odporný prst.

Bylo to tak nečekané, že jsem celý zkoprněl. Seděl jsem a civěl na něho jako pitomec. A Žralok se šklebil. Najednou

jsem pochopil, že se mi jednoduše vysmívá. Nežil jsem v Domě až tak dlouho a stále mi dělalo problémy oslovovat některé lidi přezdívkami. Člověk musí postrádat veškeré zábrany, aby někoho z očí do očí nazýval Srágorou nebo Čuráčkem, aniž by si připadal jako naprostá svině. Nyní se mi od ředitele dostalo vysvětlení, že on tohle všechno nepodporuje. Ale proč? Aby mě mohl seřvat a sledovat, jak zareaguju? A vtom mi najednou došlo, co přesně se v ředitelně od mé první návštěvy změnilo. Samotný Žralok. Z nenápadného strejce, schovávajícího se pod hasicím přístrojem, se změnil v opravdového Žraloka. Stal se tím, kým ho nazývali. Což znamená, že se přezdívky nedávají jenom tak pro nic za nic.

Zatímco jsem o tom všem přemýšlel, Žralok si znovu zapálil.

„Ve svém kabinetu už tyhle hlouposti nechci slyšet,“ varoval mě a vylovil z mé složky předchozí nedopalek. „Tyhle pokusy ponížít nejlepší skupinu. Zbavit ji odpovídajícího statusu. Je ti to jasný?“

„Takže vy to slovo taky berete jako nadávku?“ chtěl jsem si to ujasnit. „Ale proč? Oč je horší než prostě Ptáci? Nebo Krysy? Krysy... To podle mě zní o hodně odporněji než Bažanti.“

Žralok zamrkal.

„Vy nejspíš znáte ten význam, který do něho všichni vkládají, že je to tak?“

„Tak to by stačilo,“ pronesl zachmuřeně. „Zmlkni. Teď už chápu, proč tě celá první skupina nesnáší.“

Podíval jsem se na tenisky. Žralok měl příliš vysoké mínění o bažantích motivech, ale nahlas jsem to neřekl. Jen jsem se zeptal, kam budu převeden.

„Zatím nevím,“ zalhal bez mrknutí oka. „Musím si to rozmyslet.“

Ne nadarmo mu říkali Žralok. Skutečně jím byl. Skvrnitou parybou s křivou hubou a očima, co civí každé jinam. Byla už stará a nejspíš neměla moc štěstí na lovu, když jí dělala radost taková nepatrná kořist, jakou jsem byl já. Samozřejmě, že věděl, kam mě pošle. A dokonce se mi to chystal sdělit. Ale rozmyslel si to. Rozhodl se mě potrápit. Jenomže to bylo tak trochu zbytečné, protože skupina nehrála žádnou roli – Bažanty nenáviděli všichni. Najednou mě napadlo, že na tom vlastně nejsem tak zle. Naskýtala se mi reálná šance vypadnout z Domu. Z první skupiny mě vyhodili, ostatní udělají totéž. Možná to bude hned, možná ne, ale když se budu jaksepatří snažit, celý proces se urychlí. Koneckonců, vždyť kolik času jsem promarnil ve snaze stát se opravdovým Bažantem! Přesvědčit kteroukoli jinou skupinu, že se mezi ně nehodím, bude podstatně jednodušší. Tím spíš, že jsou o tom už dopředu přesvědčeni. Možná, že si to myslí i samotný Žralok. Je to prostě jenom komplikovaný způsob, jak mě vyloučit. Později bude moct prohlásit, že se mě pokoušeli zařadit všude možně, ale nikam jsem nezapadl. Jinak by si někdo mohl pomyslet něco špatného o Bažantech.

Uklidnil jsem se. Žralok, který mě pozorně sledoval, okamžitě vycítil, že se mi náhle zvedla nálada, a vůbec se mu to nelíbilo.

„Jeď už,“ řekl s odporem. „Sbal si věci. Zítra o půl desáté se pro tebe osobně stavím.“

Když jsem za sebou zavíral dveře ředitelny, dopředu jsem věděl, že se zítra opozdí. O hodinu, možná dokonce

o dvě. Měl jsem ho teď dokonale prokouknutého, i se všemi jeho drobnými žraločími potěšeními.

„Ti, co se zde učí, mu říkají prostě Dům, a v tomto výstižném slově se snoubí vše, co pro ně naše škola symbolizuje – rodinu, pohodlí, starostlivost a vzájemné porozumění.“ Tak to stálo v prospektu, který jsem, až se dostanu z Domu, hodlal pověsit na zeď ve smutečném rámečku. Možná dokonce pozlaceném. Tenhle leták byl vážně jedinečný. Nebylo v něm ani slůvko pravdy, ani slůvko lži. Nevím, kdo ho vytvářel, ale ten člověk musel být svým způsobem génius. Domu se skutečně říkalo Dům. A v tom zatraceném slově se snoubila celá řada věcí. Pohodlně se tu možná mohl cítit skutečný Bažant. Je dost pravděpodobné, že mu ostatní Bažanti nahrazovali rodinu. Venku se Bažanti nevyskytují, takže se mi to těžko posuzuje, ale myslím, že pokud by tam nějaký žili, Dům by byl přesně to místo, kam by se ze všech sil snažili dostat. Jiná věc ovšem je, že venku nejsou, a já mám pocit, že je musí vytvářet právě Dům. Což znamená, že nějaký čas předtím, než se tu ocitli, byli všichni normálními lidmi, a to je hodně nepříjemné pomyšlení.

Ale vraťme se k prospektu. Na tom, že se s Domem pojí „více než stoletá historie a svědomitě opatrované tradice“, jak se píše na straně tři, je taky kus pravdy. Stačí se na něj podívat, a hned je jasné, že se začal rozpadat ještě v minulém století. Svědčí o tom zazděné krby a složitý systém kouřovodů. Když je větrno, ozývá se ze zdí vytí, za které by se nemusel stydět leckterý středověký hrad. Zkrátka, jedno velké ponoření do historie. S těmi tradicemi to taky není lež. Blázinec, který v Domě vládne, muselo zjevně vymýšlet

několik generací ne zcela zdravých lidí. Dalším generacím již nezbývá než to všechno „pečlivě opatrovat a rozvíjet“.

Rozsáhlá knihovna – máme. Kulečnicková herna, bazén, kinosál... To všechno tu máme, ale ke každému „máme“ se dodává malinkaté „ale“, po kterém se ukazuje, že využívání těchto materiálních statků je nemožné, nepříjemné nebo nebezpečné. Do kulečnickové herny chodí Bandarové, což znamená, že je to pro Bažanty zakázané území. V knihovně se učí děvčata, čili zase nic. O víkendech se tam scházejí karbaníci. To už je úplná mizérie. Člověk tam může zajet, dokonce si vypůjčit něco ke čtení, ale stěží se tam bude chtít vrátit. A bazén? Ten už se pár let opravuje. „A ještě jednou tak dlouho se opravovat bude,“ poučila mě vlídně Tři prasátka. „Protéká mu střecha.“ Trojčata na mě byla nějakou dobu moc milá. Odpovídala na otázky, všechno ukazovala a vysvětlovala. Byla si jistá, že žijí zajímavým a plnohodnotným životem na úžasném, neobyčejném místě. Tahle jejich jistota mě ubíjela. Nejspíš jsem se neměl pokoušet ji vyvracet. Jinak bychom byli dodnes kamarádi. Takhle byl ale s jejich vlídností amen a s přátelstvím, které ani nestačilo pořádně začít, taky. Jejich tři skoro stejné podpisy se objevily na žádosti o mé převedení do jiné skupiny. I když, ti tři mi toho přece jen stačili hodně povědět. Skoro všechno, co jsem o Domě věděl, pocházelo od nich. Život Bažanta nepodněcoval k poznávání čehokoli nového. Vlastně nepodněcoval téměř k ničemu. V první skupině bylo všechno naplánované na minuty.

V jídelně se mělo myslet na jídlo, v učebně na vyučování, na zdravotní prohlídce na zdraví. Kolektivním strachem bylo nachlazení. Kolektivním snem skopový karbanátek

k snídani. U všech všechno stejné, nic navíc. Každíčký pohyb zautomatizovaný. Snídaně, oběd a večere dělí den na čtyři části. Jednou týdně v sobotu kino. Každé pondělí schůze.

Nemáme už nejvyšší čas...?

Nemohl jsem si nevšimnout, že...

Ano, bezpochyby máme v učebně problém s větráním. Špatně to na nás působí.

Takové podivné šramocení, víte... Bojím se, že to jsou přece jen krysy.

Je třeba podat protest v souvislosti s nehygienickými podmínkami v místnostech, které napomáhají šíření hlodavců...

A plakáty. Nekonečné plakáty.

Ve třídě: „Během vyučování myslí na vyučování. Pryč s postranními myšlenkami!“ V ložnici: „Zachovávej ticho, neruš souseda.“ Případně: „Hluk je líhni nervových chorob.“

Vyrovnané řady železných postelí. Bílé ubrusky na polštářích. „Čistota půl zdraví! Chceš-li žít v čistotě, začni vlastním návlekem!“ Bílé stolečky, jeden na dvě postele. „Pamatuj, kam dáváš svou sklenici. Označ si ji číslem.“ Složené ručníky se věší na čela postelí. I ony jsou očíslované. Od šesti do osmi hraje rádio. „Když nemáš co na práci, poslouchej hudbu.“ Kdo chce hrát lota nebo šachy, musí se přesunout do učebny. Od chvíle, kdy do učebny umístili televizor, se počet těch, kteří po vyučování odpočívali v ložnicích, výrazně snížil. Proto televizor přestěhovali. Nyní jako modravé okno září v ložnici až do noci, ovšem noc u Bažantů začíná od devíti večer, a tou dobou už musí všichni ležet v postelích v pyžamech a chystat se ke spánku. „Trpíš-li nespavostí, vyhledej lékaře.“

A ráno vše nanovo. Cvičení vsedě. Stlaní postelí. „Pomoz sousedovi s oblékáním a soused pak pomůže tobě.“ Hygiena. Šest umyvadel s rezavými obroučkami kolem výpustí. „Čekej, až přijdeš na řadu, a nezdržuj ostatní.“ Pokřivené ksichty na popraskaných kachlicích a louže na podlaze. Jídelna. Vyučování. Pauza na oběd. Vyučování. Čas odpočinku. A tak dále, donekonečna.

Vjel jsem do ložnice a zjistil, že jsem přestal být přízrakem. První skupina věděla, že budu převeden – bylo to poznat podle toho, jak na mě všichni civěli. Na jejich zvědavosti bylo něco až neslušného. Jako by se mě chystali sežrat. Měl jsem co dělat, abych se rovnou ve dveřích neobrátil. Místo toho jsem dojel ke své posteli a upřel zrak na televizi. Žena v kostkované zástěře zrovna vyprávěla, jak připravit medové placky. „Vezměte tři vejce, oddělte bílky od žloutků...“ Je dobré sledovat před večerí takové pořady, podporují chuť k jídlu. Když zazvonil zvonek, už jsem věděl, jak se medové placky připravují, s čím se podávají a jak se přitom má člověk usmívat. Vědomosti jsem však nenabyl jen já sám. Ostatní na mě pořád zírali a v duchu chystali úplně jiný pokrm.

Z ložnice se jako obvykle vyjíždělo po třech, aby se skupina mohla bez tlačence rozmístit kolem umyvadel a umýt si před jídlem ruce. Já se k nikomu nepřidal. Ostatním to neuniklo – hned si na to konto vyměnili chápavé pohledy.

V jídelně jsem se celý rozklepal. Cítil jsem na sobě pohledy Bažantů. Kam budou koukat, až se na mě vynadívají? Nějak s tím ale nedokázali přestat. Anebo vážně nevěděli, kam budu převeden.

Čas jako by se zastavil.

Bramborová kaše a mrkvové karbanátky. Vidlička s ohnutým zubem. Žena v bílé zástěře před sebou tlačí vozík a cinká nádobím. Bílé stěny a okna v oblých výklencích. Mám jídelnu rád. Je to nejstarší místo v Domě. Lépe řečeno místo, kterého se nejméně ze všech dotkly změny. Stěny, okna i popraskané dlaždičky na podlaze nejspíš vypadaly úplně stejně už před sedmdesáti lety. I velikánská holandská kamna přes celou jednu zeď, obložená kachlíky a s uzamykacími litinovými dvířky. Je tu hezky. Je to jediné místo, kde vás nikdo neotravuje s ponaučeními, kde můžete vypnout, prohlížet si jiné skupiny a představovat si, že nepatříte k Bažantům. Kdysi to bývala moje oblíbená hra. Hned po tom, co jsem se tu ocitl. Pak mě omrzela. Teď mě najednou napadlo, že si ji poprvé mohu zahrát doopravdy a že to už vlastně ani nebude žádná hra.

Bramborová kaše a mrkvové karbanátky. Čaj a chleba s máslem. Náš stůl je celý černobílý. Bílé košile, černé kalhoty. Bílé talíře na černých tácech. Černé tácy na bílém ubrusu. Jenom tváře a vlasy se různí.

Vedle má stůl druhá skupina. Je ze všech nejpeštější a nejhluchější. Nabarvená číra, brýle a korále. Burácující pecky sluchátek v uších. Krysy jsou kříženci punkerů a klaunů. Ubrus jim nedávají, nože nedostávají, vidličky jsou k desce stolu přikovány řetízky, a pokud alespoň jeden z nich během dne nedostane hysterický záchvat ve snaze utrhnout svou vidličku a zabodnout ji do souseda, budou Krysy takový den považovat za promarněný. Je to ale jenom jedna velká fraška. Ve druhé skupině u sebe každý nosí nůž nebo břitvu, a tak je celé jejich skotačení s vidličkami pouhá

daň tradicím. Malá estráda pro jídelnu. V čele stolu sedí Zrzek. Má obrovské zelené brýle, vyholenou hlavu, růži na tváři a idiotský úšklebek na rtech. Krysí vůdce. Už druhý, co si vzpomínám. Vůdcové tu nikdy nevydrží dlouho.

Třetí skupina má taky vlastní show. Uvazují si obrovské bryndáky s dětskými malůvkami a vláčí s sebou malé květináče s oblíbenými rostlinami. S jejich smutečními šaty a odpornými ksichty to taky vypadá jako komedie. Jenomže hodně černá, jaksi zlověstná. Možná, že baví jenom samotné Ptáky. Pěstují si u sebe v pokojích květiny, vyšívají saténovým i křížkovým stehem a jsou hned po nás nejtíšší a nejvychovanější, ale mě se zmocňuje hrůza při pouhém pomyšlení, že bych se mohl ocitnout mezi nimi. Dokonce když hraju svou oblíbenou hru, třetí skupinu z ní obvykle vynechávám.

Zničehonic se mě zmocnila vidina. Až příšerně skutečná.

Sedím v tmavé a vlhké ptačí ložnici. Okna jsou zarostlá břečťanem a téměř nepropouští světlo. Všude květináče a kádě s rostlinami. Uprostřed místnosti stojí polozbořený krb.

Ptáci sedí v řadě na nízkých lavičkách, všichni mají jehly a vyšívají. Na krbové římse trůní mumii podobný Mrchožrout, na sobě má moly prožraný plášť podšitý hermelínem, kouří vodní dýmku a směrem k nám vypouští oblaka dýmu.

Čas od času se některý z Ptáků zvedne a nese mu své dílo k posouzení. Je mi zle. Je mi vedro a stydím se, protože se mi pod prsty děje něco nepředstavitelného. Nějaké příšerné propletence nití, chomáče a útržky – a já z toho všeho nemůžu vytáhnout jehlu, i když vím, že dříve či později

dojde řada na mě, abych předvedl svou práci, a hrozně se toho bojím. Neobratně se pohnu a zavadím loktem o vedle stojící květináč; ten se převrhne a roztrhne se na kusy. Obrovský muškát o velikosti pořádného šeríkového keře padá na zem, kolem se sype hlína a poletují hliněné střepy.

Uprostřed té spouště leží na podlaze bílá a čistoučká lidská lebka bez spodní čelisti. Všichni okolo trnou a hledí střídavě na mě a na lebku. Pak se ozývá odporné chrochtání.

„Ano, ano, Kuřáku, nemýlíš se,“ říká Mrchožrout, načež seskakuje z krbové římsy a belhá se směrem ke mně. „To je náš předchozí nováček, nechť odpočívá v pokoji!“

Se smíchem odhaluje neuvěřitelně špičaté žraločí zuby...

V tu chvíli jsem se probral, abych vzápětí zjistil, že se skutečně nacházím ve středu pozornosti, ovšem ne Ptáků, ale vlastních Bažantů. Všichni o mě jeví mimořádný zájem. Mrchožroutův škleb, plný špičatých zubů, zvald do podoby křivého Džinova úsměšku. Když jsem ho uviděl, všechno se ve mně obrátilo naruby. Sklonil jsem se ke svému karbanátku a div že se samou nenávisť nepozvracel. To, co jsem si představoval, byla jen děsivá pohádka – skutečné hyeny seděly kolem mě. Hledaly kapičky potu na mé tváři a olizovaly se. A najednou jsem pochopil, že jsem připraven se třeba hned teď stát Ptákem. Obléct si smuteční šaty, naučit se vyšívat a vykopat stovku lebek, schovaných v květináčích. Prostě cokoli, jen abych už dál nemusel být v první skupině. Nejvíc ze všeho mě trápilo, že i tyhle mé citové prožitky musejí navenek působit jako záchvat zbabělosti. „A dost,“ řekl jsem si, „už žádné další hry nehraju. Zbývá jenom vydržet do zítřka. Nějakých třináct hodin.“

Jednou, když jsem kouřil na učitelském záchodě a chvěl se při kašdickém zašramocení, se dovnitř zatoulal Sfinga ze čtvrté skupiny. Polekaně jsem zahodil nedopalek, který na vlhkých kachlících okamžitě zhasl.

„Vida, Bažant, co kouří!“ řekl Sfinga s pohledem upřeným na nedopalek pod svýma nohama. „Kdybych o tom vyprávěl, tak mi nikdo neuvěří.“

Podíval se na mě a zasmál se.

Holohlavý bezruký čahoun. Oči měl zelené jako tráva. Nos přeražený a potměšilá ústa s nadzvednutými koutky. A protězy v černých rukavicích.

„Máš ještě kuřivo?“

Přikývl jsem, překvapen tím, že se se mnou dal do řeči. S Bažanty se obvykle nikdo nebavil. Dokonce se mi zdálo, že mě snad chce požádat o cigaretu, ale k tomu nedošlo.

„No paráda,“ řekl jen.

A odešel.

Ani na vteřinu by mě nenapadlo, že o tom bude někomu vyprávět. Ale zbytečně.

Když mi pár dní po tomhle setkání začali říkat Kuřák, nespojil jsem si to s tím. Koneckonců, nejenom Sfinga věděl, že kouřím. Až Tři prasátka mi vysvětlila co a jak. Ukázalo se, že mi Sfinga dal novou přezdívku. Stal se mým kmotrem. A celý Dům se z toho mohl pominout, protože se ještě nikdy nestalo, že by někdo pokřtil Bažanta. Tím spíš někdo s takovým postavením, jako má Sfinga; výš než on už je jenom Slepec – a nad ním už je jenom střecha Domu a poletující vlaštovky.

Díky tomu všemu jsem se mezi nebažanty stal známou osobností, zatímco Bažanti mě začali svorně nenávidět.

Nová přezdívková zněla jejich uším hůř než Jack Rozparovač. Lezla jim na nervy a kazila jejich image, ale změnit ji už nemohli. Neměli na to právo.

Ve čtvrté skupině jsem si sebe radši ani nepředstavoval. Byl tam můj kmotr práškač, byl tam pošahaný Lord, který mi vyrazil zub za to, že se mi kola náhodou zasekla o jeho. Byl tam Šakal Tabákí, který mě postříkal jakýmsi smradlavým svinstvem ze spreje s nápisem „Životu nebezpečné“ a Bandar Larry, jenž velel všem útokům Bandar lógu na Bažanty. Nemělo smysl si představovat, že se ocitnu mezi nimi. Beztak jsem měl náladu pod psa.

Dojeda jsem po talíři rozpatlaný karbanátek. Vypil jsem čaj. Snědl chleba s máslem. Vymyslel jsem dva plány útěku z Domu, a třebaže oba byly neuskutečnitelné, alespoň mě to rozptýlilo. Večere byla u konce.

Do ložnice jsem se nevrátil. Zakouřil jsem si na učitelském záchodě a rozjel se zpátky k jídelně. Odpočívadlo před ní bývalo obvykle prázdné. Takových míst v Domě moc není. Zastavil jsem se svým vozíkem u okna a seděl a díval se na černé vrcholky stromů, ze kterých ještě nestačilo opadat listí, dokud na chodbě nerozsvítili. Svět za oknem okamžitě potemněl. Poodjel jsem a začal kroužit po odpočívadle podél prosklených tabulí se vzkazy. Nic jiného na prohlížení tady nebylo. Pročetl jsem si je už snad postě a snad postě jsem se přesvědčil, že jsou pořád stejné. Měnily se jen ty na zdech kolem tabulí. Byly to zprávy napsané fixy, barvou či barevnými křídami, které se měnily tak často, že ti, kdo sem chtěli nějaké přidat, museli nejprve zapatlat předchozí vzkazy bělidlem, počkat, až vyschne, a teprve potom načmárat nové. Alespoň s něčím si byli

obyvatelé Domu ochotni dát práci. Jejich vzkazy jsem obvykle nečetl. Bylo jich strašně moc, navíc jeden pitomější než druhý. Dnes jsem se však z dlouhé chvíle rozhodl přečíst i je. Nechal jsem vozík stát bokem ke zdi a sám jsem se přitiskl k mezeře mezi tabulemi.

Lovecká sezóna zahájena.
Povolení na odstřel dle ceníku.
Od čtvrtka. Knot

Pokusil jsem se představit, či odstřel je možné v prostorách Domu provádět. Myši? Toulavých koček? A z čeho se po nich střílí? Z praků? Povzdechl jsem si a pokračoval ve čtení.

Předvěrejší účet.
Rán. V prádelně.

SLUŽBY ZKUŠENÉHO ASTROLOGA.
KAF. KAŽ. DEN 18 AŽ 19 HOD.

UVĚDOMIL JSEM SI VLASTNÍ NEDOSTATKY.
PODĚLÍM SE SE ZÁJEMCI O DRAHOCENNÉ ZKUŠENOSTI.
OSVÍCENÝ

Věrejší účet. Rán.
Pod tři. bizonem nalevo od vch.

Tři sta g. sýru Roquefort. Levně.
Bělobřich

*„Rozšíř hranice Vesmíru!“ Kaf. ve čt.
Požádej bar. o „Měsíční pout“ č. 64
Pouze pro osoby v nestandardní obuvi.*

Dál jsem se nedostal. Ještě jednou jsem si ho přečetl. Skočil jsem pohledem o řádek výš, pak zase o řádek níž. Podíval jsem se na své tenisky. Shoda okolností?

Určitě. Jenomže mně se příšerně nechtělo zpátky do ložnice. Věděl jsem, co je to ten „Kaf.“ a kde ho najdu. A také jsem věděl, že mě tam stěží přivítají s otevřenou náručí a že žádný rozumně uvažující Bažant by se tam nikdy neodvážil strčit nos. Na druhou stranu, já teď neměl co ztratit, tak proč bych nerozšířil hranice Vesmíru? Přeštil jsem tenisky kapesníkem, abych jim dodal na zářivosti, a rozjel se hledat Kafaře.

Chodba prvního patra je dlouhá jako střevo a nemá skoro žádná okna – jsou jenom před jídelnou a ve vestibulu. Začíná u schodiště a přerušuje ji malá hala, do které člověk musí vjet, aby se dostal do jídelny. Za ní chodba pokračuje dál až ke druhému schodišti. Na jednom konci se nachází jídelna. Naproti ní je sborovna a ředitelna. Dál jsou naše dva pokoje, jedna prázdná třída, kabinet biologie, opuštěný záchod, kterému se říká učitelský – ten, který jsem využíval jako kuřárnu – a relaxační místnost, kde už před mým nástupem do Domu probíhala nekonečná rekonstrukce. To celé bylo osvojené, známé území. Tohle území však končilo u vestibulu, což byl unylý sál s okny do dvora, gaučem uprostřed a rozbitou televizí v levém rohu. Dál jsem nikdy nejezdil. Někde tady vedla neviditelná hranice, za kterou se Bažanti snažili nepouštět.

Odvážně jsem ji přejel a pokračoval dál chodbou za vestibulem. Rázem jsem se ocitl v úplně jiném světě.

Vypadalo to, jako kdyby tu vybuchla celá cisterna s barvami. A ne jedna. Nápis a obrázky byly i na naší straně, ale tam byly jen součástí chodby, kdežto tady to spíš vypadalo, že to chodba je *jejich* součástí. Obrovské malby, vysoké jako člověk a ještě vyšší, bily do očí, hadovitě se vinuly a přelévaly se, šplhaly jedna přes druhou, rozprskávaly se a nadskakovaly, natahovaly se až ke stropu a zase stékaly zpět. Stěny kolem mě vypadaly jako oteklé těmito dekoracemi a samotná chodba mi začala připadat užší. Jel jsem tudy s otevřenou pusou, jako bych putoval blouznivým snem šilence.

Dveře druhé skupiny na mě vycenily modré lebky, rudé klikyháky blesků a varovné nápisy. Okamžitě jsem pochopil, čím je to území, a uvážlivě jsem popojel k protější stěně. Z těchto dveří mohlo vylétnout naprosto cokoli, láhvemi a čepelemi břitev počínaje a samotnými Krysami konče. Jejich část chodby byla hustě posetá střepy a úlomky toho, co už stačily vyhodit, a tyhle odpadky mi křupaly pod koly jako ohlodané kosti.

Dveře, které jsem potřeboval, byly pootevřené, jinak bych je nejspíš minul. „Pouze káva a čaj,“ varovala nenápadná bílá cedulka. Zbytek dveří byl pokrytý bambusovým vzorem a téměř dokonale splýval s okolní zdí. Když jsem nakoukl dovnitř, přesvědčil jsem se, že je to skutečně Kafař. Tmavá místnost byla plná kulatých stolků. U stropu visely čínské lucerničky a rozložitá origami, stěny zdobily děsivě vyhlížející masky a zarámované černobílé fotografie. Hned u dveří se nacházel barový pult, tvořený namodro natřenými učitelskými stoly.

Pootevřel jsem dveře o trochu víc. Zvoneček nad dveřmi zazvonil a všichni, kdo seděli u stolků, se otočili mým směrem. Nejbliž ze všech byli dva Psi s obojky. V hloubi místnosti jsem zahlédl různobarevná krysí číra, ale zvlášť pozorně jsem si je neprohlížel a rozjel jsem se rovnou k barovému pultu.

„Šedesát čtyřku, prosím!“ vyhrkl jsem v souladu s instrukcemi, a teprve pak jsem zvedl oči.

Zpoza baru na mě civěl tlustoučký Králík, přední zuby měl vytrčené a na krku obojek.

„Cože-cože?“ přeptal se ohromeně.

„Šedesát čtyřku,“ zopakoval jsem, i když jsem si připadal jako naprostý idiot. „Měsíční pouť.“

Od stolků se ozval smích.

„Ty vole,“ křikl kdosi. „Vidíte toho Bažanta?“

„Bažant-sebevrah!“

„Ne, to bude nověj druh – Bažant-úleták!“

„Bažant císařský!“

„Žádnej Bažant, vlkodlak to je!“

„A navíc nemocnej. Jinak by se nikdy neproměnil v Bažanta.“

Zatímco se osazenstvo Kafaře dobře bavilo, Králík s velice vážným výrazem obešel bar a zastavil se přede mnou, pohled upřený na mé nohy. Celou věčnost je zkoumal a nakonec prohlásil: „Nevyhovující.“

„Proč?“ zeptal jsem se šeptem. „Vzkaz zněl ‚v nestandardní obuvi‘.“

„O žádným vzkazu nic nevím,“ odsekl Králík a vrátil se do svého kotce. „Tak dělej, padej vocad.“

Podíval jsem se na tenisky.

Už nevypadaly ohnivě. U Kafaře bylo málo světla a nebyli tu vůbec žádní Bažanti. Pochopil jsem, že jsem udělal hloupost. Neměl jsem sem jezdit a dělat ze sebe šaška. Moje tenisky všem kromě Bažantů přijdou úplně obyčejné. Jenom jsem na to nějak dokázal zapomenout.

„Nejsou standardní,“ řekl jsem. Spíš sám pro sebe, než abych se o tom snažil někoho přesvědčit. A rozjel jsem se ke dveřím.

„Hej, Bažante!“ zavolal na mě kdosi od nejbzdálenějšího stolku.

Otočil jsem se.

Nad malovanými kávovými hrnkami tam seděli dva vozíčkáři ze čtvrté skupiny. Lord s vlasy barvy mědi, šedooký a krásný jako elfský princ, a Šakal Tabákí, drobný a rozčepýřený, podobný lemurovi, jemuž kdosi nasadil paruku.

„Víš ty co, Králíku?“ řekl Lord a odměřeně se na mě podíval. „Dneska prvně vidím Bažanta, jehož obuv neodpovídá určitým standardům. Divím se, že sis toho nevšiml.“

„No jasně,“ přidal se zvesela Tabákí, „taky jsem si toho všimnul. A hned mě napadlo, že jeho dny jsou sečteny, že ho, chudáka, uklovají. Dej mu šedesát čtyřku, Králíku. Možná to bude poslední potěšení, co v životě pozná. Pojeď k nám, prcku! Hned tě obslouží.“

Váhal jsem, nebyl jsem si jistý, jestli to pozvání mám přijmout, ale Psi už odsunuli židle a pokrčili nohy, aby mi uvolnili cestu, takže bych měl dost místa, i kdybych byl velký jako slon. Nezbylo mi než vyrazit.

Šakal Tabákí, který mě nazval prckem, vypadal sám stěží na čtrnáct. Pravda, jen z dálky – z blízka bych mu klidně hádal i třicet. Na sobě měl tři různobarevné vesty, zpod

kterých visela různě dlouhá trička – zelené, růžové a světle modré –, ale i tak bylo vidět, jak je vychrtlý. Všechny vesty měly kapsy a všechny byly odchlíplé. A nahoře byl Tabákí ověšený korálky, odznáčky, amulety, taštičkami na krk, spínacími špendlíky a zvonečky; všechny ty věci nevypadaly příliš čistě a byly příšerně ošuntělé. Lord v bílé košili a modrých džínách vedle něj působil skoro jako nahý. A přespříliš čistý.

„Proč chceš ‚Měsíční pouť‘?“ zeptal se.

„Nevím,“ přiznal jsem upřímně. „Chtěl jsem ji ochutnat.“

„A víš aspoň, co to je?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Nějaký koktejl?“

Lord se na mě díval s lítostí. Kůži měl tak světlou, že vypadal, jako by zářil. Obočí a řasy měl tmavší než vlasy a oči buďto šedivé, anebo snad modré. Ani kyselý obličej mu nemohl ublížit. Dokonce ani uhry na bradě.

Nikdy v životě jsem neviděl lidi tak krásné, aby z pouhého pohledu na ně bolely oči. Kromě Lorda. Zhruba před měsícem mi vyrazil zub za to, že se mi kola ve dveřích jídelny zasekla o ta jeho. Předtím jsem ho vždycky viděl jenom zdálky. Ani jsem nestačil pochopit, co se přihodilo. Zadíval jsem se na něj tak, že jsem vůbec neslyšel, co mi povídá. Pak mi divukrásný elf vyrazil zub, a hned bylo po nadšení. Celý následující týden jsem jezdil těsně podél zdí, uhýbal před každým, koho jsem potkal, věčně jsem vězel u zubaře a v noci jsem stěží zamhouřil oko.

Lord byl ten poslední, s kým bych si sám sebe dokázal představit u jednoho stolku u Kafaře, a taky ten poslední, s kým bych se chtěl dát do řeči, tedy pokud by záleželo na mně. Ale už to tak dopadlo. On se ptal, já mu odpovídal a ten

jeho zatracený zevnějšek mě zase nenápadně očaroval. V jeho blízkosti bylo těžké mít neustále na paměti, co je doopravdy zač. Navíc se ve mně probudil znepokojivý pocit, že tahle „Měsíční pouť“ ve skutečnosti není žádný neškodný nápoj, ale něco, co bych opravdu neměl pít.

Ale zatímco jsem se užíral, přinesli mi ji. Králík postavil na stůl malinkatý kalíšek a přisunul ho ke mně.

„Na vaši zodpovědnost,“ varoval vozičkáře.

Když jsem nakoukl do kalíšku, uviděl jsem jenom mastný odlesk na jeho dně. Nebylo tam ani tolik tekutiny, aby naplnila náprstek.

„Ty jo!“ podivil jsem se. „Tak málo...“

Králík si nahlas povzdechl. Neodcházel. Stál a na něco čekal.

„Peníze,“ řekl konečně. „Zaplatíš?“

Byl jsem v koncích. Žádné peníze jsem u sebe neměl.

„A co to stojí?“ zeptal jsem se.

Králík se otočil k Tabákímu. „Poslyš, tohle byl váš nápad. Já bych mu nic nedával. Vždyť tenhle Bažant nemá ani potuchy...“

„Buď zticha,“ řekl Lord a podal mu stovku. „A zmiz.“

Králík si vzal peníze a vzdálil se; ještě předtím střelil po Lordovi nasupeným pohledem.

„Pij,“ nařídil mi Lord. „Jestli vážně chceš.“

Znovu jsem nakoukl do kalíšku. „Vlastně už nemám chuť.“

„Dobře děláš,“ zaradoval se Tabákí. „Proč taky? Fakt nemusíš, a vůbec – co tě to vlastně najednou popadlo? Dej si radši kafe. A k němu housku.“

„Ne. Děkuju.“

Stydl jsem se. Chtěl jsem co nejrychleji zmizet.

„Promiňte,“ řekl jsem. „Nevěděl jsem, že to bude tak drahý.“

„Dej pokoj,“ vypískl Tabákí. „V pohodě, žes to nevěděl. Čím míň toho víš, tím dýl budeš živ.“

„Třikrát kafe!“ zařval náhle, načež prudce strhl vozík a roztočil se jako káča. Vůbec jsem nepochopil, jak to udělal a od čeho se odrazil, ale otáčel se tedy přímo ďábel-sky. Na všechny strany odletovaly drobky od jídla, korálky a všelijaké drobné smetí. Jako z odpadkového koše na kolo-toči. Na rukávu mi přistálo malinké pírkó.

„Děkuju, nechci!“ křikl jsem.

Kolotoč se zastavil. „Proč nechceš? Spěcháš někam?“

„Nemám peníze.“

Tabákí zamrkal sovíma očima. Z toho točení měl kšticí celou zježenou, takže teď už vypadal dočista šíleně.

„Na co peníze?“ zeptal se. „Lord platí. To my jsme tě přece pozvali. Mimochodem, cena je čistě symbolická.“

Králík postavil na stůl ták se třemi šálky kávy, konvičkou na mléko a nakrájenými houskami. Mé námitky nikoho nezajímaly.

„Nemusíte mě hostit,“ zkusil jsem to ještě jednou. „Já nic nechci.“

„No jasně.“ Tabákí se zklamaně opřel o opěradlo vozíku. „Lorde, kdo by s tebou pil kafe, když mu předtím dáš po hubě? Nikdo.“

Cítil jsem, jak mi hoří tváře. Lord bubnoval prsty o stůl a nedíval se na nás.

„Měl by ses omluvit,“ doporučil mu Tabákí. „Jinak hned odjede. A dopadne to jako vždycky. Čili nijak.“

Lord zrudnul. Rychle a hodně nápadně, jako by ho někdo zfackoval.

„Neříkej mi, co mám dělat!“

Teď už jsem ani neměl chuť odjet, ale spíš se rovnou propadnout pod zem. Bylo by to o dost rychlejší. Otočil jsem vozík.

„Promiň,“ zabručel Lord, aniž by zvedl oči.

Strnul jsem.

Vozík jsem měl napůl otočený, hlavu zataženou mezi ramena.

Už jsem vůbec ničemu nerozuměl. Dokonce ani v mých nejmstivějších snech se mi Lord nikdy neomlouval. Nějak jsem si to nedokázal představit. Vyrážel jsem mu zuby a lál mu čelist, takže už nebyl tak krásný, chrлил nadávky a plival krev, ale na omluvy nikdy nedošlo.

„Nebyl jsem tenkrát ve své kůži,“ řekl Lord. „A zachoval jsem se jak největší dobytek. Kdybys mě nabonzoval Pavoukům, měl bych velkej malér. Ani si nedovedeš představit, jak velkej. Dvě noci jsem nespál a jenom čekal, až si pro mě přijdou. Než mi došlo, že jsi jim nic neřekl. Chtěl jsem se ti omluvit, ale nedokázal jsem to. Nešlo to. A nebýt Šakala, tak by to nevyšlo ani dneska.“

Lord zmlkl a konečně se na mě podíval. Oči měl plné zlosti.

Taky jsem mlčel. Co jsem měl říkat? „Odpouštím ti,“ by znělo idiotsky. „Ani za nic ti neodpustím,“ by bylo ještě horší.

„Ničemu nerozumím,“ řekl jsem.

„Čemu nerozumíš?“ ozval se čile Šakal.

„Ničemu.“

„Tak dáš si teď s náma to kafe?“ zeptal se vlezle.

Byl fakt hodně neodbytný.

Popojel jsem ke stolku a zvedl z tácu šálek.

„Všechno je jinak,“ řekl jsem. „Jinak, než to mělo být. Nechováte se podle pravidel. Bažantovi se nikdo neomlouvá. Nikdy. I kdyby mu urazil půlku hlavy.“

„A kde je tohle pravidlo napsané?“ Tabákí vypadal pobouřeně. „Nějak jsem o něm neslyšel.“

Pokrčil jsem rameny. „Nevím. Tam, co ostatní pravidla, řekl bych. Ať už je napsaný nebo ne, prostě existuje.“

„No teda!“ Tabákí na mě hleděl bezmála s nadšením. „To je ale drzoun! Učí mě pravidlům Domu. To jsou věci!“

Lord otáčel v ruce kalíšek s „Měsíční poutí“ a pozorně si ji prohlížel.

„Z čeho je namíchaná?“ zeptal se. „Co v ní je?“

Tabákí si odfrkl. „Netuším. Někdo říká, že je to výtažek z muchomůrek, jiný zas, že to jsou Mrchožroutovy slzy. Je možný, že je má ptačí taťka vážně zelený a hořký, ale komu by se to chtělo ověřovat? Každopádně je jedovatá. Jedinci romantického ražení tvrdí, že je to noční rosa, nasbíraná za úplňku. I když rosou by se asi taková hromada lidí neotrávila. Teda pokud by se nesbírala ponožkama Bandarů.“

„Dej mi nějakou lahvičku,“ požádal ho Lord a natáhl k němu ruku.

Tabákí se zamračil. „Chystáš se otrávit? Radši si poříd jed na krysy. Je spolehlivější. A taky předvídatelnější.“

Lord čekal s rukou nataženou.

„No dobrá, dobrá,“ zavrčel Tabákí a začal se přehrabovat v kapsách. „Můžeš se otrávit, čím budeš chtít, co je mi po tom. Jsem stoupencem svobodné volby.“

Položil mu do dlaně maličkatou odměrnou nádobku a pak jsme chvílku sledovali, jak do ní Lord opatrně přelévá obsah kalíšku.

„A co ty?“ otočil se Šakal ke mně. „Proč mlčíš? Radši nám pověz něco zajímavýho. Prý se na posledních schůzích Bažantů mluví jen o tobě.“

Zakuckal jsem se a vylil si trochu kávy na rukáv.

„Jak to víš? Myslel jsem, že se o nás nezajímáte.“

„Ty si o nás myslíš divný věci,“ zahihňal se Tabákí. „Jsmo nafoukaní jako krocani a ničeho kolem si nevšímáme. Sem tam někomu urazíme půlku hlavy, ale ani toho si nevšimneme a jdeme dál. Naše bedra tíží ‚břímě bílého muže‘ a v podpaží nosíme tlustý svazek Domovních zákonů a pravidel, ve kterém stojí: ‚Bij ležícího, dupej po padlém, plivej do studny, ze které piješ.‘ Plus spousta dalších podobně užitečných rad.“

Mělo to dost blízko k tomu, co jsem si o nich ve skutečnosti myslel, a tak jsem nedokázal potlačit úsměv.

„Aha,“ povzdechl si Tabákí, „takže je to pravda. Nepřeháněl jsem. Ale kdybys v sobě měl aspoň špetičku taktu, nedával bys to tak nepokrytě najevo.“

„O jakých schůzích to mluví?“ zeptal se Lord a hodil ke mně přes stůl krabičku camelek. „Já třeba netuším, co to je.“

Tabákí zůstal samým rozhořčením jako opařený a já se rozesmál.

„Právě taková, jako jsi ty, nám kazí pověst!“ zaječel Šakal a zmocnil se cigaret mně přímo před nosem. „To kvůli vám nás mají za samolibé krocany! Jedině naprostý ignorant neví o bažantích schůzích. Nesud' nás podle Lorda,“ otočil se ke mně. „Je v Domě už celou věčnost, ale skoro o nic se nezajímá.“

„Jsem tady dva roky a devadesát dní,“ uvedl to Lord na pravou míru, „ale on mě má pořád za nováčka.“

Tabákí se nad stolem natáhl a poplácal ho po ruce.

„Promiň, kamaráde. Víím, že se tě to dotýká. Ale když si porovnáš svoje dva roky s mými dvanácti, pochopíš, že tě s naprostým klidem můžu nazývat nováčkem.“

Lord zkrivil tvář, jako kdyby ho rozbolely všechny zuby najednou. Tabákímu se to líbilo. Dokonce mu samou radostí zrůžověly líce. Zapálil si a se shovívavým úsměvem starousedlíka mi pokynul.

„Tak... vůbec nic jsme se nedozvěděli, teda až na to, jak málo toho Lord ví. A ty pořád mlčíš.“

Pokrčil jsem rameny. Káva byla dobrá. Tabákí byl legrační a Lord působil přátelsky. Už jsem od nich nečekal žádnou podlost, a tak jsem se uvolnil a rozhodl se, že když jim povím pravdu, nic hrozného se nestane.

„Vyloučili mě,“ přiznal jsem se. „Na základě všeobecného hlasování. Poslali Žralokovi žádost a on souhlasil. Budu teď převeden do jiné skupiny.“

Vozičkáři ze čtvrté svorně odložili šálky a vyměnili si pohledy.

„Do které?“ zeptal se Šakal, který samou zvědavostí skoro zapomněl dýchat.

„Nevím, to Žralok neřekl. Rozhodnutí prý ještě nepadlo.“

„Ten dobytek,“ procedil Lord mezi zuby. „Žije jako dobytek a jako dobytek taky chcípne!“

„Hej, no tak, počkej!“ Tabákí svaštil čelo, chvilinku v duchu nad něčím uvažoval a pak se na nás podíval rozšířenýma očima. „Buďte k nám, anebo do třetí skupiny,“ prohlásil. „Jinak to být nemůže.“ Znovu si s Lordem vyměnili pohledy.

„Taký si myslím,“ řekl jsem.

Nějakou dobu jsme mlčeli. Králík nejspíš musel zbožňovat saxofony. Z magnetáku za barem se ustavičně ozývalo jejich žalostné kvílení. V průvanu se pohupovaly čínské lucerničky.

„Tak proto jsi potřeboval ‚Měsíční pouť‘,“ zamumlal Tabákí. „Teď už chápu.“

„Kuř,“ řekl Lord soucitně. „Proč nekouříš? Tabákí, dej mu ty cigára.“

Šakal mi roztržitě podal krabičku. Prsty měl tenké jako pavoučí nožičky a přílišně špinavé.

„Ano,“ řekl zadumaně. „Buď tak, anebo onak. Buď se dozvíš, jakou barvu mají Mrchožroutovy slzy, anebo všichni společně uvidíme brečet Larryho.“

„Mrchožrout se podle tebe rozpláče?“ podivil se Lord.

„No jistě. A jak! Z plna hrdla! Jako Mrož, který jí ústřice.“

„Čili mě sní,“ upřesnil jsem.

„Ale s lítostí,“ ujistil mě Tabákí. „V zásadě má něžnou a zranitelnou duši.“

„Děkuju,“ řekl jsem. „Hezky jsi mě utěšil.“

Šakal nebyl hluchý. Začervenal se a provinile popotáhl nosem.

„No, vlastně jsem jakože... malinko přeháněl. Rád děsím lidi. On to vážně není špatný chlapík. Akorát je trošičku vyšinutý.“

„Ještě jednou dík.“

„A víš ty co? Mohli bychom ho pozvat k našemu stolu!“ napadlo znenadání Tabákího. „Bezva nápad, no ne? Seznámíte se blíž, pobavíte se... bude se mu to líbit.“

Neklidně jsem se rozhlédl. Mrchožrout u Kafaře nebyl.

Věděl jsem to s určitostí, ale v jistém okamžiku jsem se polekal, že jsem se spletl, že se objevil, zatímco jsem se nedíval, a že ho Šakal vážně pozve, aby nás seznámil.

„No tak, proč se třeseš?“ pokáral mě Tabákí. „Vždyť jsem ti říkal, že je to sympaťák. Člověk si na něj dokáže rychle zvyknout. A vůbec, on tu teď není. Já to myslel tak, že bych řekl Ptákům, ať ho pozvou,“ kývl směrem k sousednímu stolku, kde mastila karty kysele se tvářící dvojice ve smutečních šatech.

„Tak dost, Tabákí,“ zasáhl Lord. „Nech Mrchožrouta být. Naše šance na nováčka jsou mnohem vyšší než šance třetí skupiny, takže jestli chceš někoho pozvat, tak zavolej Slepce.“

Tabákí se poškrabal na hlavě, chvilku se ošíval a pak z tácu popadl housku a vmžiku ji spořádal; kousků, které mu odpadávaly od úst, si vůbec nevšímal.

„K čertu,“ řekl s plnou pusou. „Jsem tak nervózní...“ Sesbíral všechno, co mu popadalo, a rovněž si to nastrkal do pusy. „Hrozně nervózní! Není jisté, jak bude Slepce na tohle celé reagovat...“

„Je to jisté,“ přerušil ho Lord. „Nijak. Kdy on vůbec na něco reagoval?“

„To je fakt,“ souhlasil Tabákí neochotně. „Prakticky nikdy. A bys věděl,“ mrkl na mě, „náš vůdce – nechť jeho vůdcovství trvá věčně – je slepý jako krtek a s reakcemi mívá potíže. Obvyklejše tohle všechno nechává Sfingovi. Buď tak laskav, říkává, ‚a zareaguj místo mě.‘ A tak musí chudák Sfinga už roky na všechno reagovat za dva. Možná, že právě kvůli tomu zplešatěl. Je to koneckonců hodně únavné.“

„Takže on nebyl vždycky plešatý?“ podivil se Lord.

Tabákí po něm střelil zničujícím pohledem: „Co znamená vždycky? Od narození? Možná, že se plešatý narodil, ale věř mi, že v okamžiku našeho seznámení byl Sfinga docela vlasatý!“

Lord řekl, že si to nedokáže představit. Tabákí odpověděl, že Lord byl odjakživa na štíru s představitostí.

Konečně jsem si zapálil. Jak jsem tak poslouchal Tabákího blázniviny, měl jsem chuť se rozesmát, ale bál jsem se, že by můj smích zněl hystericky, a tak jsem se ovládal.

„No jo!“ vybavil si Tabákí náhle. „Vždyť ty jsi Sfinĝův kmotřenec, málem bych zapomněl! Tak vidíš, jak se nám to hezky vyvíjí! Když jsi jeho kmotřenec, bude na tebe reagovat jako rodná máma. Co víc bys potřeboval ke štěstí?“

Pochyboval jsem, že bych ke štěstí potřeboval plešatého práškače Sfinĝu v roli mámy, a taky jsem to řekl nahlas.

„To neříkej, fakt ne,“ urazil se Tabákí. „Sfinga není špatná máma, to mi věř.“

„Ano. Obzvlášť pro Černého,“ předvedl Lord něco na způsob úsměvu. „Mimochodem, támhle jde. Můžeš ho sem zavolat. Ať Kuřákovi poví, jaká je Sfinga něžná máma.“

„Nepřekrucuj to,“ rozhořčil se Šakal. „Neříkal jsem, že pro všechny a pro každého. To se ví, že pro Černého je Sfinga spíš macecha.“

„Zlá macecha,“ upřesnil Lord medovým hlasem. „Z německých pohádek, co po nich děti v noci hlasitě křičí ze spaní.“

Tabákí dělal, že ho neslyšel.

„Pojď sem, kamaráde, sem!“ zakřičel a zamával rukama. „Tady jsme, tady! Koukni se sem. Haló...! Je na tom teď se zrakem už hodně mizerně,“ svěřil se nám ustaraně

a popadl poslední housku. „Za to může ta činka. Zvedání těžkých břemen ve skutečnosti neprospívá zdraví. A co je hlavní,“ houska v něm zmizela na dvě polknutí, „v žádném případě se nesmí přejídat. Takže bude lepší, když v jeho blízkosti zůstane co nejmíň pečiva. No nemám pravdu, Černý?“

Černý – zachmuřený kolohnát se světlými vlasy ostříhanými na ježka – přistoupil s židlí, kterou si vzal po cestě, postavil ji vedle Lorda, posadil se a upřeně se na mě zadíval: „V čem máš pravdu?“

„Že se nesmíš přejídat. Že jsi už beztak těžký.“

Černý neodpověděl. Vážně byl těžký, ale rozhodně ne následkem přejídání. Nejspíš se takový už narodil. Potom si napumpoval svaly na všelijakých trenažérech a vypadal ještě působivěji. Triko bez rukávů odhalovalo jeho bicepsy, které jsem si uctivě prohlížel, zatímco on si prohlížel mě. Tabákí mu oznámil, že budu převeden, a to nejspíš právě k nim do čtvrté skupiny. „Teda pokud ne do třetí, ale do třetí asi ne, protože je jasný, že když je z čeho vybírat, tak se člověk šoupane tam, kde je víc místa.“

„No a?“ A to bylo všechno, co na to Černý řekl. Ruce měl jako dvě kýty a jeho světle modré oči vypadaly, že snad nikdy nemrkají.

„Co no a?“ zeptal se Tabákí rozladěně. „Jsi první, komu sděluju tuhle senzační novinku!“

„A co mám jako dělat?“

„Být překvapený! Musíš být aspoň trošku překvapený!“

„Jsem překvapený.“

Černý se postavil, přičemž hlavou zavadil o čínskou lucerničku, a přesedl si k volnému stolku ob jeden od nás.

Tam si vytáhl z kapsy vesty knížku s měkkým přebalem a s krátkozrace přimhouřenýma očima se ponořil do jejího čtení.

„No prosím!“ rozčílil se Tabákí. „A to tady před chvílí někdo probíral reakce Slepce! Ale ve srovnání s Černým je Slepec hotové šídlo!“

S tím šídlem přeháněl. Svého času jsem se Slepce ležel v lazaretu v jednom pokoji. Za celé tři dny neproněsl jediné slovo. Dokonce se téměř ani nepohnul, a tak jsem ho začal postupně vnímat jako součást vybavení. Byl drobný a neduživý, do jeho džínů by se vešel třináctiletý kluk a obě zápěstí měl silná jako jedno moje. Vedle něho jsem si připadal jako statný chlapík. Tenkrát jsem ještě nevěděl, co je zač, a myslel jsem si, že musí být úplně zakřiknutý. Nyní jsem si při pohledu na Černého říkal, že pokud někdo ve čtvrté skupině vypadá jako vůdce, tak je to on, Slepec rozhodně ne.

„Je to zvláště zařízené,“ řekl jsem. „Nepochopitelně.“

„Vida, tak tenhle taky žasne,“ přikývl Tabákí. „Jistě, je to zvláštní. Takový hromotluk, jako je Černý, a šéfuje mu Slepec. Přesně tohle jsi měl na mysli, no jen se přiznej! Je tak působivý. Tak majestátní, no ne? Však my se taky divíme. Žijeme s nimi a každický den se divíme, jak je možné, že vůdce není on. A nejvíc ze všech se diví sám Černý. Ráno vstane, rozhlédne se okolo a táže se: ‚Jak to?‘ A tak je to den co den.“

„Přestaň, Tabákí.“ Lord sraštil čelo. „Už dost.“

„Jsem naštvaný,“ vysvětlil Tabákí a dopil kávu. „Nesnáším flegmatiky.“

Také jsem dopil svou kávu a dokouřil druhou cigaretu. Asi už bylo načase odjet. Ale nechtělo se mi. Bylo příjemné sedět u Kafaře a zcela otevřeně, neskrývaně kouřit... a pít

kávu, nápoj, který první skupina považovala za něco na způsob slabší odrůdy arzenu. Jenom jsem se obával, že Tabákí začne ještě někomu dalšímu vykládat o mém převedení. Bylo by lepší se rozloučit dřív, než k tomu dojde. Tabákí vytáhl notes a začal do něho něco čmárat propiskou, kterou si vylovil zpoza ucha.

„Tak, tak...“ mumlal si. „Tohle určitě... a ještě nezapomenout na tohle. Rozhodně. A tohle už je dočista nepřipustné...“

Lord si na kraji stolu točil se zapalovačem.

„Myslím, že bych už měl jet,“ řekl jsem.

„Vteřinku.“ Tabákí ještě nějakou dobu psal, pak z notesu vytrhl papír a podal mi ho. „Je tady všechno. To podstatné. Přečti si to a zapamatuj.“

Upřel jsem zrak na nečitelné klikyháky. „Co je to?“

„Pokyny.“ Tabákí si povzdechl. „Co je na tom k nepochopení? Pravidla chování pro přestěhovalce. Nahoře pro případ, že bys šel k nám, a dole, kdyby tě strčili do třetí skupiny.“

Podíval jsem se pozorněji. „Nějaké kytky... hodiny. A co s tím má co dělat ložní prádlo? To se u vás nevydává?“

„Vydává. Ale lepší je po sobě nenechávat nic, co nese tvůj otisk.“

„Jaký otisk? To jakože se před spaním mažu černidlem?“

Tabákí se na mě opět podíval pohledem starousedlíka znaveného přemírou vědomostí. „Poslyš, to je elementární. Vezmeš všechno, co je tvoje, a odneseš si to. Co si odnést nemůžeš, to zničíš. Ale prostě ať tam nic tvýho nezůstane. Co když zítra umřeš? Chceš, aby tvůj šálek omotali smuteční mašlí a vystavili na veřejném místě s odporným nápi-

sem: Nikdy na tebe nezapomeneme, ó, náš zbloudilý bratře?“

Škubl jsem sebou: „Jasně. Chápu. A ty hodiny?“

Přestěhovalci do čtvrté skupiny se důrazně doporučuje, aby se zbavil měřičů času jakéhokoli druhu – budíků, chronometrů, stopek, náramkových hodinek atd. Pokus o přechovávání podobných předmětů bude neprodleně odhalen expertem; narušitele pak za účelem zabránění dalším takovým provokacím stihne trest, tímto expertem stanovený a schválený.

Přestěhovalci na území třetí skupiny, jinak též známé jako „Hnízdiště“, se doporučuje mít u sebe následující předměty: sadu klíčů (nezáleží na tom od čeho), dva květináče v dobrém stavu, přinejmenším čtyři páry černých ponožek, ochranný protialergenní amulet, špunty do uší, knihu Johna Wyndhama „Den trifidů“, svůj starý herbář.

Přestěhovalci se bez ohledu na místo určení doporučuje nenechávat v opouštěné oblasti oblečení, ložní prádlo, předměty denní potřeby, předměty vytvořené přestěhovalcem osobně a také organické zbytky – vlasy, nehty, sliny, sperma, použité obvazy, náplasti a kapesníky.

V noci jsem nespál. Naslouchal jsem oddechování spáčů a zíral do stropu tak dlouho, až konečně zesvětlal a odhalil známé prasklinky. Pak jsem si pomyslel, že je vidím naposledy a naposledy jsem je přepočítal. Ciferník velkých nástěnných hodin už byl rovněž vidět, ale na ten jsem se schválně nedíval. Byla to ta nejnesnesitelnější noc ze všech, které jsem v Domě strávil. Když zazvonil budíček, byl jsem

už napůl oblečený. Balení mi zabralo nějakých deset minut. Naskládal jsem si do tašky náhradní prádlo, pyžamo a učebnice, ale všechno, co bylo očíslované, jsem se snažil nechat na místě. Žralok, přesně jak jsem předpokládal, se ve stanovený čas neobjevil. Skupina odjela snídat beze mě. Pak se vrátila a odjela na vyučování, ale Žralok pořád nikde. Nedorazil ani v deset, ani v jedenáct, ani ve dvanáct.

Kolem půl jedné jsem si už okousal všechny nehty a alespoň dvěstěkrát projel ložnici křížem krážem. Pochopil jsem, že se co nevidět zblázním. Vytáhl jsem „pokyny pro přestěhovalce“ a ještě jednou si je přečetl. Pak jsem si z postele stáhl ložní prádlo a sbalil si ho. Následně jsem posbíral všechny ubrousky, které se nacházely poblíž mé postele a nočního stolku. Zastavil jsem hodinky a schoval je na dno tašky. Vytáhl jsem z tajné skrýše cigarety, zapálil si, a dokonce jsem už začal rozmýšlet, jak by se z toho, co jsem měl po ruce, dal vyrobit herbář, když vtom se konečně objevil Žralok. Měl s sebou zamračeného Bednu v roli nosiče a Homéra v roli vyprovázejícího. Homérovi se však nepovedlo mě důstojně vyprovodit. Až příliš s ním otrásl pohled na zapálenou cigaretu. Když ji uviděl, skoro okamžitě prchl. Ani se nerozloučil. Žralok si cigarety nevsímal, ale zato se mě zeptal, proč jsem si sakra sbalil ložní prádlo.

„Je úplně nové,“ řekl jsem. „Teprve včera jsem si ho vyměnil. Tak na co zbytečně špinit další?“

Podíval se na mě, jako bych byl retardovaný, a zamručel cosi o manýrách Bažantů, i když ještě včera mi za tohle označení divže nenamlátil. Navrhl jsem mu, že tu prádlo klidně nechám, když s tím má takový problém, ale on mi nařídil, ať jsem zticha.

Bedna otočil můj vozík; chvíli měl problém projet mezi postelemi, ale nakonec mě vyvezl na chodbu. Tam mě přenechal Žralokovi a sám se vrátil pro tašku. Žralok tlačil vozík, Bedna táhl tašku, Homér nebyl nikde vidět. Znamé území brzo zůstalo za námi, ale i když jsem pak usilovně otáčel hlavou všemi směry, stejně jsem nic nepoznával, jako kdyby se všechny obrázky a orientační body přes noc změnily. Unikly mi jak dveře druhé skupiny, tak i Kafař, ale to jsem si uvědomil až tehdy, když jsme zastavili přede dveřmi s obrovskou čtyřkou, napsanou křídou uprostřed.

DŮM

Intermezzo

Dům stojí na kraji města. Na místě, kterému se říká Hřebený. Dlouhé paneláky jsou seřazeny v zubatých řadách a oddělují je od sebe čtvercové betonové dvory, předpokládaná místa her mladých „hřebenářů“. Zuby jsou bílé, mají spoustu očí a jsou si navzájem podobné. Tam, kde ještě nevyrostly, se nacházejí ohrazené proluky. Ztrouchnivělé zbytky zbořených domů, doupata krysy a toulavých psů, to všechno je pro mladé „hřebenáře“ daleko zajímavější než jejich vlastní dvory – ony mezery mezi zuby.

Na neutrálním území mezi dvěma světy – zuby a prolukami – stojí Dům. Říká se mu Šedý. Je starý a věkově má blíž k prolukám, mohylám jeho vrstevníků. Je osamělý – ostatní domy se ho straní – a není podobný zubu, protože se nenatahuje vzhůru. Je dvoupatrový, průčelí má obrácené směrem k silnici a jeho dvůr ve tvaru protáhlého obdélníku je ohrazený pletivem. Dům je zepředu šedý, ale z vnitřní strany, ze strany dvora září všemi barvami. Jeho stěny zde zdobí obrázky – motýli o velikosti menších letadel, sloni s vážčími křídly, okaté květy, mandaly a sluneční kotouče. To vše ze strany dvora. Fasáda je holá a pochmurná, jak se na fasádu sluší.

Místní nemají Šedý dům v lásce. Nikdo to sice neřekne nahlas, ale obyvatelé Hřebenů by dali přednost tomu, kdyby ho neměli nablízku. Vlastně by byli nejraději, kdyby vůbec neexistoval.

Objevili se před Domem jednoho horkého srpnového dne, v hodinu, kdy není žádný stín. Žena a chlapec. Ulice byla liduprázdná, sežehnutá sluncem. Před jeho paprsky nechránily ani neduživé

stromy, lemující vozovku, ani zdi domů, rozpálených zubů, které se tavily ve výhni oslnivě modré oblohy. Asphalt pružil pod nohama. Ženiny podpatky do něho vytlačovaly malé dírky, jejichž vyrovnaná řada se za ní táhla jako stopy nějakého podivného zvířete.

Kráčeli pomalu. Chlapec kvůli únavě, zatímco ženu tížil veliký kufr. Oba celí v bílém, světlovlasí, oba o něco vyšší, než by měli být – chlapec vzhledem k věku a žena na to, aby působila žensky. Žena byla krásná a zvyklá budit pozornost, ale nyní na ni neměl kdo zírat, což ji jedině těšilo. Ladnost její chůze kazil kufr, bílé šaty měla po dlouhé cestě celé pomačkané a veškerý make-up smylo horko. Navzdory všemu ale kráčela s hlavou hrdě vztyčenou a snažila se nehrbit a nedávat najevo únavu.

Chlapec se jí podobal do té míry, jak jen se může malý exemplář lidského druhu podobat dospělému. Byl světlovlasý – až zrzávý – hubený a nohatý; na svět hleděl očima neméně zelenýma, než jaké měla jeho matka, a snažil se držet stejně vzpřímeně jako ona. Přes ramena měl přehozený bílý kabátek, což v úmorném vedru působilo zvláště. Kráčel neochotně, jedna teniska mu co chvíli zadrhávala o druhou a oči měl přimhouřené tak, že viděl pouze šedivý hrbolatý asphalt a stopy, které v něm zanechávaly matčiny podpatky. Říkal si, že i kdyby se mu matka ztratila z dohledu, snadno by ji podle těch legračních děrovaných stop dokázal zase najít.

Žena se zastavila.

Tyčila se nad nimi budova Domu, ze dvou stran obklopená prázdnotou, jako ošklivá šedivá trhlina ve sněhobílých řadách Hřebenů.

„Nejspíš to bude tady.“

Žena postavila kufr na zem, nadvzdela si sluneční brýle a zahleděla se na cedulku nad dveřmi.

„Vidiš, jak rychle jsme přišli? Copak by se vyplatilo brát taxíka?“

Chlapec lhostejně přikývl. Mohl by namítnout, že ve skutečnosti museli jít dost dlouho, ale místo toho řekl: „Koukni, mami, je chladný. Slunce ho nechává na pokoji. To je zvláštní, že jo?“

„Nesmysl, miláčku,“ odbyla ho matka. „Slunce nenechá na pokoji nic, na co dosáhne. Prostě je jenom tmavší než okolní domy, a tak se zdá studenější. Teď půjdu dovnitř, a ty na mě počkáš tady, dobře?“

Vytáhla kufr na čtvrtý schod zápraží a opřela ho o zábradlí. Pak zazvonila a strnula v očekávání, zatímco chlapec se posadil na nejspodnější schod a zadíval se opačným směrem. Když zámek cvakl, otočil se a ještě stačil zahlédnout bílý cíp šatů, který však vzápětí zmizel uvnitř Domu. Pak se dveře zabouchly a on osaměl.

Chlapec se postavil, přistoupil ke stěně a opřel se o ni tvář.

„Je studený,“ řekl. „Slunce na něj nedosáhne.“

Poodběhl od Domu a podíval se na něj zdálky. Pak provinile zašilhal po dveřích, škulbl rameny a vykročil podél zdi. Když došel k rohu, znovu se ohlédl, zaváhal a pak za něj zahrnul.

Další zeď. Chlapec doběhl až na její konec a zastavil se.

Ukázalo se, že za dalším rohem se nachází dvůr, ohrazený pletivem. Prázdný a unylý, stejně rozpálený jako všechno okolo. Zato samotný Dům byl z této strany úplně jiný. Různobarevný a veselý, jako by se chlapci najednou rozhodl ukázat svou odvrácenou tvář. Usměvavou. Tvář, která není určena pro všechny.

Chlapec přistoupil až těsně k pletivu, aby si odvrácenou tvář Domu co nejlépe prohlédl a možná se dokonce pokusil uhodnout, co je vlastně na jeho stěnách namalováno. A tu spatřil nachýlené stavení z lepenkových krabic. Neumělý přístřešek pokrytý větvemi. Ze střechy trčela vlaječka, v bezvětří zplihlá, a lepenkové zdi byly

ověšené podomácku vyrobenými zbraněmi a zvonečky. Přístřešek byl obydlený. Zvnitřku se ozývaly hlasy a šramocení. Před vchodem se černala hromádka popela, obložená cihlami.

Takže oni tu mají dovoleno rozdělovat ohně...

Přitiskl se k pletivu, aniž by věnoval pozornost tomu, že se mu na triku a kabátku obtiskl rezavý síťovaný vzor. Nevěděl sice, kdo jsou „oni“, ale bylo mu jasné, že tihle „oni“ nemohou být nijak zvlášť staří. Díval se tak dlouho, až ho ti uvnitř zahlédli ledabyle vyřezaným okénkem.

„Co jsi zač?“ zeptal se nakřáplý dětský hlas a ve dveřním otvoru domku se objevila hlava ovázaná květovaným šátkem. „Radši běž pryč. Sem cizí nesmí.“

„Proč ne?“ zeptal se chlapec se zájmem.

Přístřešek se zakymácel a propustil své další dva obyvatele. Třetí stále vykukoval z okénka. Skrz pletivo teď na něj upírali zrak tři opálení kluci s pomalovanými tvářemi.

„Nepatří k tamtěm,“ řekl jeden druhému a kývl směrem k zubům paneláků. „A vůbec není zdejší. Koukněte, jak vypadá.“

„Přijeli jsme autobusem,“ vysvětlil chlapec v kabátku. „A pak jsme ještě šli pěšky.“

„Tak odsud zas pěšky vypadni,“ poradili mu zpoza pletiva.

O pár kroků ustoupil. Neurazil se. Akorát že to byli hodně zvláštní kluci. Něco na nich bylo špatně. A on by rád pochopil, co přesně.

Ti tři si ho ze své strany prohlíželi a bavili se o něm bez sebe-menších rozpaků.

„Asi bude ze severního pólu,“ řekl drobný kluk s hodně kulatou hlavou. „Má svetřík, blbeček.“

„Sám seš blbeček,“ řekl další. „Je bezruký, tak má svetřík. To nevidíš, že ho přivezli k nám?“

Vyměnili si pohledy a zahihňali se. Ten, co seděl v přístřešku, se také rozesmál, až se lepenková stavba celá rozkymácela.

Chlapec v kabátku začal couvat.

A oni se dál smáli: „K nám, k nám!“

Otočil se k nim zády a rozběhl se. Nemotorně se přitom hrbil, aby mu kabátek nesklouzl na zem.

Hned za rohem do někoho v běhu narazil, a ten někdo ho popadl za ramena.

„Hej, klid! Co se děje?“

Chlapec potřásl hlavou. „Nic. Promiňte. Táhle už na mě čekají. Pustte mě, prosím.“

Ale muž ho nepustil.

„Pojďte,“ řekl. „Tvá matka sedí u mě v kabinetu. Už jsem začal přemýšlet, co jí asi řeknu, jestli tě nenajdu.“

Byl to muž ze studeného domu. Měl šedé vlasy a orlí nos; jeho modré oči byly přimhouřené tak, jako je mívají přimhouřené lidé, kteří nosí brýle.

Vyšli nahoru po schodech. Muž ze studeného domu se chopil kufru. Dveře byly pootevřené. Muž ustoupil stranou a nechal chlapce projít.

„A tamti, no, z toho přístřešku... Žijou tady?“ zeptal se chlapec.

„Ano,“ zaradoval se modrooký. „Už jste se seznámili?“

Chlapec neodpověděl.

Překročil práh, muž z Domu vstoupil za ním a dveře se za jejich zády zabouchly.

Žili v pokoji plném polic s hračkami. Chlapec a muž. Chlapec spal na pohovce s plyšovým krokodýlem, muž hned vedle na rozkládacím lehátku. Když chlapec osaměl, vycházel ven na balkon, ulehal tam na nafukovací matraci a díval se skrz zábradlí dolů, na

hrající si kluky. Někdy vstával, aby ho mohli zahlédnout. Kluci vysoko zvedali hlavy a usmívali se. Nikdy ho ale nezvali, aby sešel k nim dolů. Potajmu na takové pozvání čekal, ale žádné nepřicházelo. Rozčarovane si lehal zpátky na matraci, hleděl dolů zpod krempy slamáku a naslouchal jejich tenkým hlasům, které se podobaly ptačím. Někdy zavíral oči a představoval si sám sebe na pláži, jak tam dříme, kolébán tlumeným šumem příboje. Křik kluků se měnil v křik racků. Nohy se mu loupaly a opalovaly dohněda. Začínal už být z toho lenošení celý unavený.

Po večerech sedávali na koberci – chlapec a modrooký muž, nosící podivné jméno Los, které však nebylo jménem. Společně poslouchali hudbu a rozmlouvali. Měli rozvrzaný přehrávač a cédéčka v chatrných obálkách; chlapec si je prohlížel nesmírně pozorně, jako obrazy, a snažil se v nich najít podobnost s hudbou, ale žádnou nenacházel.

Balkonovými dveřmi dovnitř vcházely letní noci. Nesvítili si, aby zbytečně nelákali komáry. Jednou chlapec zahlédl, jak se po tmavomodrém sametu nebe mihl kus hadru. Byl to netopýr, podobný krysímu přízraku v rozervaném plášti. Od té doby si vždycky sedal tak, aby viděl na oblohu.

„Proč si vlastně říkáš Los?“ zeptal se jednou chlapec.

Přemýšlel o losech toulajících se lesy, o losech s parožím krajkovým jako dubové listy. O nich a o jelenech, kteří byli jejich vzdálenými příbuznými. I když ti měli parohy úplně jiné. Než tu otázku položil, dlouho o tom všem přemýšlel.

„To je krycí jméno,“ vysvětlil Los. „Přezdívka. Všichni v Domě mají přezdívky, tak už to tu chodí.“

„Takže já taky, když tady teď bydlím?“

„Ty zatím ne. Ale budeš ji mít. Až se vrátí ostatní děti a ty se přestěhuješ do společné ložnice, tak taky nějakou dostaneš.“

„Ale jakou?“

„To nevím. Doufám, že bude hezká. Při troše štěstí.“

Chlapec se zamyslel, jak by se mu dalo říkat, ale na nic nepřišel. Záleželo to na těch, kteří se měli vrátit. A on zatoužil po tom, aby se vrátili co nejdřív.

„Proč mě k sobě nezavolají?“ zeptal se chlapec Losa. „Myslí si, že si nemůžu hrát? Nebo mě nemají rádi?“

„Ne,“ řekl Los. „Prostě jsi jen v Domě nový. Musí uplynout nějaký čas, než si na tebe zvyknou. Na začátku to tak bývá se všemi. Vydrž.“

„Kolik času musí uplynout?“ zeptal se chlapec.

„Nudíš se hodně?“ zeptal se ho Los.

Následujícího dne Los nepřišel sám. Doprovázel ho chlapec, který si nikdy nehrál na dvoře a kterého nebylo nikdy vidět z oken.

„Přivedl jsem ti kamaráda,“ řekl Los. „Bude bydlet s tebou a ty už se nebudeš nudit a cítit se osamělý. Tohle je Slepec. Dělejte si, co chcete – hrajte si, divočte, lámejte nábytek, jenom se snažte nehádat a nežalovat jeden na druhého. Odted' je tenhle pokoj váš.“

Slepec si s ním nehrál, protože si hrát neuměl. Poslušně trávil čas s chlapcem, každé ráno ho budil, umýval a česal. Naslouchal jeho povídání, i když na ně téměř nereagoval, a chodil mu v patách jako přilepený. Ne proto, že by to sám chtěl. Prostě mu jenom připadalo, že to po něm Los chce. Losovo přání pro něho bylo zákonem. Klidně by skočil z balkonu nebo ze střechy, kdyby ho o to Los požádal. Nebo by odtud dokonce shodil někoho jiného. Bezrukého chlapce to děsilo. Ale Losa to děsilo ještě mnohem víc. Ve svém

nitru byl Slepec dospělý – dospělý poustevník. Měl dlouhé vlasy a žabí ústa, plná rudých boláků. Byl bledý jako duch a přílišně hubený. Bylo mu devět roků a Los byl jeho bohem.

Slepcova paměť voněla, zvonila a šelestila. Nesahala tak daleko jako u jiných – rané dětství si Slepec nevybavoval. Téměř. Tak například z jejich nejvzdálenějších hlubin dokázal vytáhnout pouze nekonečné sezení na nočníku. Byla jich tam spousta, spousta hodně malých chlapečků, a všichni seděli v řadě na stejných plechových nočnicích. Vzpomínka to byla smutná a nevoňavá. Později si spočítal, že je v té poloze nutli setrvat přinejmenším půl hodiny. Mnozí už stačili udělat to, co se patřilo, ale přesto dál seděli a čekali na ostatní, protože to bylo součástí pravidel, k jejichž dodržování byli vedeni už od plenek.

Ještě si vzpomínal na dvůr. Po něm se procházeli, ale i když se navzájem přidržovali, stejně často klopýtali a padali. Procházet se museli opatrně, pěkně v řadě, a přitom se držet oblečení člověka před sebou. V čele vždy kráčel dospělý, a jiný dospělý zase celý průvod uzavíral. Kdykoli se někdo zastavil nebo se vychýlil ze společné trasy, ozývaly se shora jejich zvukné hlasy, zjednávající pořádek. Celý jeho svět se tehdy dělil na dva druhy hlasů. Jedny poroučely shora, ty druhé, bližší a srozumitelnější, patřily stejným bytostem, jako byl on. Ani ty ale rád neměl. Občas zvukné hlasy mizely. Když se ztrácely nadlouho, on i ti druzí – stejní jako on – začínali běhat, skákat, padat a natloukat si nosy; rázem se ukazovalo, že dvůr není ani zdaleka tak velký, jak se zdá být, když se po něm chodí husím pochodem, ale že je naopak malý a těsný, s povrchem pokrytým čímsi tvrdým, škrábajícím kolena.

Později si vybavoval rvačky. Časté rvačky, které vznikaly bez zvláštních příčin. Stačilo jen do někoho štouchnout, a tam, kde žil,

se štouchalo neustále. Štouchali do něho, a on štouchal do ostatních – ne schválně, prostě to jinak nešlo –, ale od určité doby po prvním náhodném štouchanci vždy následoval další, již silnější, po němž bylo těžké se udržet na nohou, anebo úder, po kterém ho něco začínalo bolet. Začal tedy rozdávat rány, aniž by čekal, až nějakou dostane. Někdy se pak shora ozývaly rozčilené dospělé hlasy a on končil zavřený v jiném pokoji. V tom, kam je odváděli za trest. Nebyly tam ani stoly, ani židle, ani postele – jenom stěny a strop, ale o stropě tehdy ještě nevěděl. Toho pokoje se nebál. Mnozí plakali, když je tam zamykali, ale on neplakal nikdy. Měl rád samotu. Bylo mu úplně jedno, jestli má nablízku nějaké lidi. Když se mu chtělo spát, lehal si na podlahu a usínal, když se mu chtělo jíst, vytahoval si z kapes schované kousky chleba. Když zůstával zamčený dlouho, odlupoval ze stěn omítku a okusoval ji. Omítku měl dokonce raději než chleba, ale dospělí se zlobili, pokud ho u jejího pojídání přistihli, a tak se ovládal a dával svým chutím průchod jen o samotu.

Velmi brzy pochopil, že není oblíbený. Býval trestán častěji než jiné děti a často mu byly přičítány cizí prohřešky. Nechápal, proč tomu tak je, ale nedivil se a neurážel. Vlastně se nikdy ničemu nedivil. Nikdy od dospělých neočekával nic dobrého. Došel k závěru, že dospělí jsou nespravedliví, a smířil se s tím. Když se je naučil rozdělovat na muže a ženy, všiml si, že se k němu ženy chovají hůř než muži, ale ani pro tuhle skutečnost nehledal vysvětlení, jenom ji prostě vzal na vědomí, jako bral na vědomí všechno okolo sebe.

Časem pochopil, že je malý a slabý. Pochopil to, když začaly hlasy ostatních dětí zaznívat trochu shora, zatímco jejich údery mu ubližovaly víc a víc. Zhruba ve stejnou dobu zjistil, že některé z dětí vidí. Dlouho nedokázal pochopit, co to znamená. Věděl, že dospělí mají jakousi velkou výhodu, která jim umožňuje se volně

pohybovat za hranicemi jeho světa, ale doposud si to spojoval s jejich silou a vzrůstem. Slepec dlouho nechápal, co znamená „vidět“. A když to konečně rozumem pochopil, neuměl si to představit. Pojem „vidoucí“ se v jeho mysli dlouho pojil pouze s přesností. Vidoucí rozdávali rány bolestivěji.

Když si uvědomil výhodu silnějších a vidoucích, začal usilovat o to, aby nebyl o nic horší. Bylo to pro něho důležité. Snažil se hrozně moc – a ostatní z něho postupně začali mít strach. Slepec rychle pochopil, co ten strach vyvolává. Děti se nebály síly, kterou neměl, ale toho, jak vystupoval. Bály se jeho klidu a lhostejnosti, toho, že se sám ničeho nebojí. Když ho bily, neplakal, nýbrž se jednoduše zvedal a odcházel. Když někoho bil on, ten někdo obvykle plakal, vyděšen jeho chladnokrevností. Navíc se ještě naučil nacházet bolavá místa, což strach ostatních umocňovalo.

Čím byl starší, tím pronikavěji pociťoval všeobecnou nevraživost. U dětí a dospělých se projevovala různě, ale v určitém okamžiku ho obklopila nepropustnou hradbou osamocení.

A tak to pokračovalo, dokud se neobjevil Los. Člověk, který s ním nehovořil jako s jedním z mnoha. Slepec nemohl tušit, že sem byl Los povolán speciálně kvůli němu. Myslel si, že si ho Los mezi ostatními vybral, že si ho prostě silněji zamiloval. Vstoupil mu do života, jako by to byl jeho vlastní pokoj; všechno obrátil vzhůru nohama, přestavěl a zaplnil sám sebou. Svými slovy, svým smíchem, laskavými rukama a vlídným hlasem. Přinesl s sebou spoustu věcí, které Slepec neznal a o nichž by se možná ani nikdy nedozvěděl, protože to, co Slepec zná nebo nezná, nikdy nikoho doopravdy nezajímalo. Jeho svět sestával z několika pokojů a dvora. Ostatní děti v doprovodu dospělých s potěšením pokračovaly hranice tohoto světa, ale on vždycky zůstával. Nyní do tohoto ořezaného, hranatého světa vtrhl Los, celý ho zaplnil

a posunul jeho hranice až kamsi do nedohledna. A za to mu Slepec až na věky věků odevzdal duši i srdce, celičkou svou bytost.

Někdo jiný by to možná nepochopil a nepřijal, někdo jiný na Losově místě by si toho dokonce ani nemusel všimnout, ale Los pochopil všechno, a když nastal čas odejít, bylo mu jasné, že Slepce si bude muset vzít s sebou.

Slepec s tím nepočítal. Domýšlel se, že Los dříve či později odejde, a děsila ho představa, jak znovu zůstane sám. Neuměl si však představit, že by to mohlo být jinak. A pak se stal zázrak. Jeho paměť si ten den uchovala se všemi podrobnostmi, se všemi zvuky a zápachy, s teplem slunečních paprsků ve tváři. Někam šli a Slepec pevně, velmi pevně držel Losa za ruku, srdce se mu přitom v hrudi zmítalo jako zraněný pták. Jeho štěstí bylo tak veliké, že mu až působilo bolest. Šli dlouho. Slunce hřálo, pod nohama křúpaly kamínky, kdesi v dálce se s řevem proháněla auta. Tak dlouho a tak daleko ještě nikdy nemusel jít. Potom jeli autem, kde byl nucen pustit Losovu ruku, a tak se alespoň chytil cípu jeho saka.

A takhle přijeli do Domu, kde byla spousta dětí, ovšem na rozdíl od těch předtím všechny viděly. Už věděl, co to znamená – že každý z nich má něco, co on postrádá. Už ho to ale neznepokojovalo. Hlavně, že byl nablízku Los, člověk, kterého miloval a který miloval jeho.

Potom se ukázalo, že je Dům živý a že také dokáže milovat. Láska Domu se nedala k ničemu přirovnat. Někdy byla až děsivá, ale nikdy doopravdy. Los byl jeho bohem, a tak ani místo, kde žil, nemohlo být obyčejným místem. Ale určitě by mu nikdy nemohlo ublížit. Los nedával najevo, že ví o opravdovém Domě, naoko nechtěl, oč se jedná, a tak Slepec pochopil, že je to Velké tajemství, které by se nemělo vyslovovat nahlas. Dokonce ani před Losem.

Mlčel tedy a prostě jen miloval Dům jako ještě nikdo předtím. Líbil se mu zápach Domu, líbilo se mu, že je v něm spousta provlhlé omítky, která se dá odlupovat ze stěn a pojídat, líbil se mu rozlehlý dvůr a dlouhé chodby, jimiž se rád toulal. Líbily se mu škvíry ve zdech Domu, jeho zákoutí a opuštěné místnosti, to, jak dlouho uchovává stopy lidí, kteří jím procházejí, líbily se mu přátelské přízraky a cesty, jež před ním Dům otevíral, všechny cesty bez výjimky. Mohl si tady dělat všechno, co chtěl. Předtím ho na každém kroku sledovali všudypřítomní dospělí. Na novém místě tomu tak nebylo, což bylo zvláštní, snad dokonce trochu nepříjemné, ale zvykl si na to rychle, podstatně rychleji, než očekával.

Modrooký Los – lovec dětských duší – vyšel na zápraží a podíval se na oblohu, která, doruda rozpálená, na obzoru zvolna vyhasínala. Ani večer však s sebou nepřinášel chlad.

Chlapec, který seděl na zápraží, rovněž hleděl na oblohu. Jedno oko měl pohmožděné.

„Co se stalo?“ zeptal se ho Los.

Chlapec zkrřivil tvář.

„Řekl, že se musím umět prát. Ale proč, to by mě teda zajímalo! Doteď akorát mlčel a mlčel, jako by byl hluchý – tak proč nemlčí dál? Když mluví, je to s ním už úplně k nevydržení. Dřív jsem si říkal: ‚To je hrůza, že mlčí!‘ Ale teď si myslím, že to tak bylo lepší. A jeho rvačky nepotřebuju. Zničehonic mě praštil do oka. Nejspíš mi závidí zrak...“

Los si strčil ruce do kapes džínů a zhoupł se na patách: „Bolí to?“

„Ne.“

Chlapec se zvedl, lehl si břichem na zábradlí a sklonil se do dvora.

„Prostě mě už otravuje. Někdy mi připadá, že to nemá v hlavě v pořádku. Je nějaký divný.“

„On o tobě říká totéž.“ Los musel při pohledu na skleslou postavičku na zábradlí potlačovat úsměv. „Ale nezapomněl jsi přece na naši dohodu?“

Chlapec se nohama odrazil od deskové podlahy zápraží a začal se houpat.

„Nezapomněl. Nežalovat, neurážet se a nebýt naštvaný. Ale já nežaluju a naštvaný taky nejsem. Prostě se jenom procházím.“ Vysoko zvedl hlavu a přestal se houpat. „Koukni, Lose, jaká je to krása! Rudá obloha. A stromy jsou černé. Jako by je obloha spálila.“

„Pojďme.“ Los se otočil ke dveřím. „Z balkonu je ještě lepší výhled. Tady jenom krmíš komáry.“

Chlapec neochotně slezl ze zábradlí a vyrazil za ním.

„Chudák Slepec nic nevidí,“ řekl s tichou škodolibostí. „To pak není divu, že je tak podrážděný.“

„No tak mu o tom vyprávěj,“ odpověděl Los a otevřel dveře. „Rád si poslechne o tom, co nevidí.“

„Aha,“ přikývl chlapec. „No jasně. A on mě praští do druhého oka, abychom na tom byli ve všem stejně. To udělá taky rád.“

Dva chlapci leželi na balkoně na nafukovací matraci, hlavy vedle sebe. Chlapec se slamákem a prázdnými rukávy košile, zastrčenými pod břicho, monotónně mumlal, aniž by odtrhl zrak od květované matrace: „Jsou bílá a hýbou se, na krajích jsou jakoby potřhaná nebo trochu okousaná. A vespod jsou narůžovělá. Růžová, to je barva na způsob červené, akorát světlejší. A hýbou se hrozně pomalu, musíš se koukat dlouho, až pak si toho všimneš. Teď jich je málo. A když jich je hodně, už není tak slunečno, no a když přijdou mraky, tak už je úplná tma, a dokonce se může rozpršet...“

Dlouhovlasý chlapec zvedl hlavu a zamračil se: „Nemluv o tom, co není. Vyprávěj o tom, co je teď.“

„Dobrá,“ souhlasil chlapec s kloboukem a otočil se na záda. Z dolíků v matraci se začala sypat kukuřičná zrna a kousky sušenek. „Tak tedy, jsou bílá, vespod narůžovělá, klidně si plují a kolem je všechno světle modré.“

Zamhouřil oči a skrze vybledlé řasy se zahleděl do jedolité modří oblohy bez jediného obláčku, načež s úsměvem pokračoval: „Pod nimi je všechno světle modré a nad nimi taky. A samotná oblaka jsou bílá jako beránci. Škoda, že tu krásu nevidíš...“

Dům byl prázdný. Nebo se aspoň zdál být prázdný. Každé ráno se na chodbách činily neviditelné uklízečky; zůstávaly po nich čisté, naleštěné podlahy. Do okenních skel v prázdných ložnicích narážely mouchy. Na dvoře v přístřešku z lepenkových krabic žila trojice dočerna opálených kluků. V noci vycházely na lov kočky. Přes den spaly, stočené do huňatých klubiček. Dům byl prázdný, ale někdo ho uklízel, někdo připravoval jídlo a dával ho na tácy. Něčí ruce vyhazovaly odpadky a větraly dusné pokoje. Obyvatelé lepenkového přístřešku tu a tam přibíhali do Domu pro obložené chleby a vodu. Na čistých podlahách po nich zůstávaly obaly od bonbonů, hrudky žvýkaček a prašné stopy. Ze všech sil se snažili dělat nepořádek, ale bylo jich příliš málo a Dům byl příliš velký. Dupot jejich bot odezníval, pohlcen tichem, křik zanikal mezi prázdnými stěnami a oni po každém výpadu spěchali s návratem do svého malého tábora na dvoře, co nejdál od mrtvých bezvýrazných místností načichlých leštidlem, ve všem úplně stejných jako dvojčata. Jejich stopy zametaly neviditelné ruce. Jen jediný pokoj byl obydlený. A jeho nájemníky prázdnota Domu neděsila.

Chlapec ani sám nevěděl, čeho se vlastně toho prvního dne, kdy se vrátili, tolik polekal. Vzbudil ho hluk jejich přítomnosti. Po probu-

zení s překvapením zjistil, že Dům je plný lidí a že ticho – to horké letní ticho, na které si během měsíčního pobytu stačil zvyknout – je totam. Dům vrzal, hekal a pohvizdoval si, bouchal dveřmi a řinčel skly, skrze stěny si sám se sebou vyměňoval útržky hudby, vřel a kypěl životem.

Shodil ze sebe prostěradlo a vyběhl na balkon.

Dvůr byl plný lidí. Tlačili se kolem dvou červeno-modrých autobusů, smáli se, kouřili a přenášeli napěchované batohy z místa na místo. Květovaní, opálení, hluční, vonící mořem. Dvůr se smažil pod žhavou oblohou. Chlapec seděl na bobku a shlížel na příchozí, čelo vmáčknuté mezi pruty zábradlí. Chtěl by být mezi nimi, stát se součástí úžasného dospělého života, a zmíral touhou se běhnout dolů... ale nepohnul se z místa. Někdo ho musel obléct. Když se dost vynadával, vrátil se do pokoje.

„Slyšíš?“ zeptal se Slepec, sedící na podlaze u dveří. „Slyšíš, kolik nadělají rámusu?“

Slepec držel jeho kratašy. Chlapec k němu přiběhl a zastrčil jednu nohu po druhé do nohavic. Slepec zapnul zip.

„Ty je nemáš rád?“ zeptal se chlapec, zatímco sledoval, jak mu zavazuje tenisky.

„A proč?“ Slepec shodil jeho nohu z kolena a postavil místo ní druhou. „Proč bych je měl mít rád?“

Na kabátek chlapec ještě vydržel počkat, ale učesat už se nenechal. Přes léto odrostlé vlasy dnes ráno zůstaly rozčuchané.

„Dost, pusť mě! Už musím!“ křikl a rozběhl se. Nohy mu samou nedočkavostí podkluzovaly. Chodba, schodiště, přízemí. Vstupní dveře držel otevřené dokořán pruhovaný kufr. Vyběhl na zápraží a rozpačitě strnul.

Kolem byly tváře. Cizí a špičaté jako čepele nožů. Děsivé pronikavé hlasy. Polekal se. Tohle byli úplně jiní lidé než ti, za nimiž spě-

chal. Byli osmahlí sluncem, smáli se a jejich květované košile hýřily barvami, ale byli úplně jiní. Posadil se na schod a měřil si je upřeným pohledem tyrkysových kočičích očí. Po páteři mu přeběhl mráz. „Tak takoví tedy jsou,“ pomyslel si hořce. „Poslepovaní ze střípků. A já jsem jeden z nich. Úplně stejný. Anebo takový budu. Je to jako zoo. A tenhle dvůr je jako výběh s pletivem ze všech stran.“

Byl tam jeden mladík na vozíčku, měl ztrhané rysy, kůži bledou jako mramorová socha, vlasy sněhobílé, a pak tam byl další, téměř fialový, opuchlý jako utopenec, a stejně děsivý. Také on nemohl chodit – obklopovaly ho dívky, které tlačily jeho vozík. Každá měla nějakou vadu, i ony byly poslepované. Díval se na ně a chtělo se mu plakat.

Zastavila se před ním vysoká černovlasá dívka v růžové košili. „Nováček,“ řekla, zatímco na něj upírala čarodějnické oči s duhovkami tak černočernými, že splývaly se zornicemi.

„Ano,“ přitakal smutně.

„Máš už přezdívku?“

Zavrtěl hlavou.

„Tak tedy budeš Luční koník.“ Dotkla se jeho ramene. „Vypadáš, jako bys měl v každé noze schovanou pružinku.“

„Viděla, jak jsem se hnál po schodech,“ pomyslel si a po tvářích se mu rozlil ruměnec.

„Ten, koho hledáš, je támhle,“ ukázala směrem k jednomu z autobusů.

Chlapec se podíval a spatřil, že tam vedle muže v černém triku a černých kalhotách stojí Los. Zaradoval se a usmál se na dívku.

„Děkuju,“ řekl. „Uhodla jste, koho zrovna hledám.“

Pokrčila rameny. „To nebylo těžké. Hledají ho všechna škrvna-ta. A ty jsi ještě úplně čerstvé škrvně. Nezapomeň na svou přezdívku a na svou kmotru. Jsem Vědma.“

Vyšla na zápraží a vstoupila do Domu. Koník se za ní zadíval nesmírně pozorně, ale žádných poslepaných střípků si nevšiml.

„Takže teď mám přezdítku!“ pomyslel si a rozběhl se k Losovi.

Na rameni mu spočinula vlídná ruka; přitiskl se k Losovi a divže přítom nezapředl blahem. Muž v černém na ně výsměšně hleděl zpod hustého obočí.

„Další oddané srdce, Lose? Jak to jenom stíháš?“

Los se zamračil, ale nic na to neřekl.

„To byl žert,“ řekl černý muž. „Jenom jsem žertoval, kamaráde, nezlob se,“ a vzdálil se.

„Kdo je to?“ zeptal se Koník tiše.

„Jeden z vychovatelů. Byl s děckama v sanatoriu,“ odpověděl Los roztržitě. „Černý Ralf. Neboli Er První.“

„Znamená to, že jsou ještě další, stejní jako on? Druzí, třetí a čtvrtí?“

„Ne. Žádní další nejsou. Jenom prostě z nějakého důvodu dostal takovou přezdítku.“

„Má pitomý obličej,“ řekl Koník. „Já bych si na jeho místě nechal narůst vousy, aby nebyl vidět.“

Los se rozesmál.

„A víš,“ chlapec se otřel tváří o jeho dlaň, „že teď mám taky přezdítku? Hádej jakou! To ani náhodou neuhádneš.“

„A ani se o to nebudu pokoušet. Nejspíš to bude něco létajícího.“

„Skoro. Luční koník.“ Prudce zvedl hlavu a pozorně se Losovi zahleděl do tváře. Bude se mu zamlouvat? „Je to dobré?“

„Ano.“ Los mu rozčuchal vlasy. „Považuj se za klikaře.“

Koník pokrčil loupající se nos. „Taky si říkám.“

Podíval se na poslepané. Ubylo jich. Mnozí zmizeli v Domě.

„Jsi rád, že se děti vrátily? Teď to tu pro tebe bude zábavnější.“

V Losově hlase scházela jistota a chlapani to neuniklo.

„Nelíbí se mi,“ přiznal se. „Jsou staří, polámaní a oškliví. Shora všechno vypadalo jinak, ale odsud je to děs.“

„Žádnému z nich nebylo osmnáct,“ urazil se Los. „A jaks přišel na to, že jsou oškliví? To vůči nim není fér.“

„Ne. Jsou to zrůdy. Obzvlášť támhleten.“ Koník kývl směrem k fialovému mladíkovi. „Vypadá, jako by se už před hodně dlouhou dobou utopil. Nebo snad ne?“

„To je Maur. Zapamatuj si jeho přezdívku.“

Los si z hromady kufrů vybral jeden a vydal se s ním k Domu. Koník kráčel po jeho boku, nehlučný jako stín a zrovna tak neodbytný. Prošli kolem fialového mladíka, v jehož měkké tučné tváři tonuly nedobré oči. Koník ucítil na zádech pohled a přidal do kroku, jako by se najednou něčeho polekal.

Snad nezaslechl, co jsem o něm povídal? Taková pitomost. Teď si bude mě a moje slova pamatovat.

U vchodu kouřila trojice chodících mladíků. Jeden z nich, vysoký, nakrátko ostříhaný, s tváří dravce, na Losa kývl. Los se zastavil. Koník rovněž.

Na krku mladíka s tváří dravce visela na řetízku malá opičí lebka. Byla křehká, zežloutlá, s ostře vyčnívajícími špičáky. Chlapec na tu hračku pro dospělé hleděl jako očarovaný. Musela ukrývat nějaké tajemství. Obsahovala něco, co jejím prázdným očnicím dodávalo záhadný vlhký lesk. Lebka vypadala jako živá. Aby odhalil její tajemství, musel by ji vzít do rukou, prohlédnout si ji, zaštourat prstem v otvorech. Ale jen tak se dívat a nic nechápat bylo snad ještě zajímavější.

Uniklo mu, co mezi sebou Los a majitel hračky prohodili, ale když vstupovali do Domu, uslyšel, jak Los říká: „To je Lebka. Toho si taky zapamatuj.“

„Maur, Lebka a Vědma, moje kmotra,“ mysl si Koník, zatímco

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.